

karanlık kitaplık

W. W. JACOBS

maymun pençesi ve diğer öyküler

ithaki

"'Maymun Pençesi', gücünü yas tutan bir ailenin kederinden alan yürek parçalayıcı bir hikâye anlatır ve en sevdiğim korku öykülerinden biridir."
—*Nathan Ballingrud*

"Maymun Pençesi" öyküsüyle Stephen King ve Ray Bradbury gibi usta yazarları, *The X-Files, The Twilight Zone, Buffy the Vampire Slayer* gibi popüler kültür eserlerini etkileyen Jacobs, korku edebiyatının mihenk taşlarından biri. *Maymun Pençesi ve Diğer Öyküler* ise korkunun psikolojik tarafına eğilmesiyle dikkat çeken yazarın, dehşeti doğrudan göstermekten ziyade ürkünçlük ve ürperti odaklı üslubunu yansıttığı öykülerden oluşan bir derleme.

Bu kitapta, dilekleri korkunç bir şekilde yerine getiren büyülü bir maymun pençesini, kardeşlere musallat olan bir hayaleti, kimsenin kalmaya cesaret edemediği bir evde geçirilen bir geceyi, çalıntı bir elmasın sebep olduğu korkunç ölümleri, hortlaklara inanıp inanmamak konusunda bocalayanların başlarına gelen tekinsiz olayları, dehşet verici bir sırrın saklandığı bir kuyuyu anlatan, akıl ile batıl arasında gezinen öyküler bulacaksınız.

Ne dilediğine dikkat et!

Çeviren: Serim As Özdemir

www.ithaki.com.tr
ithaki
9 786258 475593
/ithakiyayinlari

W. W. JACOBS

1863'te doğdu. Küçük yaşta annesini kaybetti. Babası Londra'da liman müdürlüğü yaptığı için çocukluğunu rıhtım ve iskelelerde oynayarak, denizcilerle tanışarak, yanaşıp ayrılan gemileri seyrederek geçiren William Wymark Jacobs, hem yıllar sonra kaleme alacağı denizcilik öykülerinin temellerini attı hem de birçok serüveni ilk elden dinleyerek hayal gücünü zenginleştirdi. 1896'da ilk öykü derlemesi *Many Cargoes* yayımlandı. Mizahi eserleriyle tanınan Jacobs, 1902'de *The Lady of the Barge* başlıklı derlemesinde yer alan "Maymun Pençesi" öyküsü sayesinde korku edebiyatındaki maharetini sergiledi. Korkunun psikolojik tarafına eğilmesiyle dikkat çeken yazar, dehşeti doğrudan göstermekten ziyade ürkünçlük ve ürperti odaklı bir korku üslubu geliştirdi. Başta Stephen King ve *Hayvan Mezarlığı* olmak üzere birçok yazara ve esere ilham kaynağı oldu. 1943'te Londra'da öldü.

Maymun Pençesi ve Diğer Öyküler

W. W. Jacobs
Öykülerin Orijinal Adları:
The Monkey's Paw / The Three Sisters / The Toll-House / Jerry Bundler / The Brown Man's Servant / The Well

İthaki Yayınları - 2037
Karanlık Kitaplık - 49

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Dizi Editörü: *Emre Aygün & Yankı Enki*
Yayına Hazırlayan: *Ömer Ezer*
Düzelti: *Yankı Enki*
Kapak Tasarımı ve İllüstrasyonu: *Hamdi Akçay*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *Mehmet Büyükturna*
1. Baskı, Aralık 2021, İstanbul

ISBN: 978-625-8475-59-3
Sertifika No: 46603

Türkçe Çeviri © Serim As Özdemir, 2021
© İthaki, 2021

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu - İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

karanlık kitaplık

W. W. Jacobs

Maymun Pençesi ve Diğer Öyküler

Çeviren
Serim As Özdemir

ithaki

İÇİNDEKİLER

MAYMUN PENÇESİ
7

ÜÇ KIZ KARDEŞ
21

MEZAR EV
30

JERRY BUNDLER
42

ESMER ADAMIN HİZMETKÂRI
51

KUYU
81

Maymun Pençesi

I

Dışarıda, hava soğuk ve yağışlıydı ama Laburnam Villası'nın küçük salonunda perdeler çekilmişti, şömine de alev alev yanıyordu. Baba oğul satranca oturmuşlardı, bu oyun hakkında köklü değişiklikler içeren fikirlere sahip olan baba, şahını öyle büyük ve gereksiz tehlikelere attı ki bu tutumu ateşin yanında oturmuş kendi hâlinde örgü ören yaşlı kadının bile onu eleştirmesine neden oldu.

Yaptığı geri dönülmez hatayı iş işten geçtikten sonra fark eden ve oğlunun görmesini tatlılıkla engellemek isteyen Bay White, "Rüzgâra kulak versenize," dedi.

"Dinliyorum," diye karşılık verdi oğlu, elini uzatırken satranç tahtasını ciddiyetle gözden geçiriyordu. "Şah."

"Onun bu gece geleceğini pek sanmıyorum," dedi eli satranç tahtasının üstünde asılı kalan babası.

"Ve mat," diye karşılık verdi oğlu.

Bay White beklenmedik bir öfkeyle, "Şehirden bu kadar uzakta yaşamanın en kötü yanı bu," diye haykırdı. "Yaşanacak tüm berbat, çamurlu ve sapa yerlerin en kötüsü burası. Patika bataklık gibi, araba yolundan da sel akıyor. İnsanlar bu işe ne diyor bilmem. Yolun

üzerinde kiralanmış yalnızca iki ev olduğu için önemli olmadığını düşünüyorlar herhalde."

"Aldırma, hayatım," dedi karısı onu teselli ederek. "Belki bir dahaki sefere sen kazanırsın."

Bay White hızla başını kaldırınca ana oğul arasındaki manidar bakışmayı son anda yakaladı. Söyleyeceklerini yutup seyrek kır sakalının arasından suçlu suçlu gülümsedi.

"İşte geldi," dedi Herbert White, bahçe kapısı gürültüyle çarpıp evin kapısına yaklaşan sert ayak sesleri duyulunca.

Yaşlı adam konukseverlikten kaynaklanan bir telaşla yerinden kalktı, kapıyı açtığında gelen kişi için vahvahlandığı duyuldu. Konuğu da ona katılıp yakınmaya başlayınca Bayan White, "Hay aksi!" dedi ve kocası, peşi sıra uzun boylu, iriyarı, boncuk gözlü ve al yanaklı bir adamla salona girerken hafifçe öksürdü.

Bay White, "Başçavuş Morris," diyerek konuğu tanıttı.

Başçavuş Morris odadakilerle tokalaştıktan sonra ateşin yanında kendisine gösterilen yere oturup ev sahibinin viski şişesi ile bardakları çıkarmasını ve bakır bir çaydanlığı ateşe oturtmasını hâlinden memnun bir şekilde izledi.

Üçüncü bardakta gözleri daha bir parladı ve anlatmaya başladı, uzaklardan gelen bu ziyaretçi oturduğu koltukta geniş omuzlarını dikleştirerek vahşi yaşamdan ve yiğitliklerden, savaşlardan, salgınlardan ve tuhaf halklardan söz ederken çevresindeki, aile üyelerinden oluşan küçük topluluk da onu ilgiyle dinliyordu.

Bay White başıyla onaylayarak karısına ve oğluna, "Yirmi bir yıl," dedi. "Giderken depodaki ufak tefek bir delikanlıydı. Bir de şu hâline bakın."

"Pek yıpranmışa benzemiyor," dedi Bayan White kibarca.

"Hindistan'a gitmeyi ben de isterdim," dedi yaşlı adam. "Sırf şöyle bir gezip görmek için."

Onaylamayarak başını iki yana sallayan Başçavuş, "Olduğun yerden ayrılmaman daha iyi," dedi. Boşalan bardağını elinden bırakıp hafifçe iç çekerek tekrar başını iki yana salladı.

"O eski tapınakları, fakirleri, hokkabazları görmek isterdim," dedi yaşlı adam. "Geçen gün bana bir şey anlatıyordun hani, maymun pençesiyle mi ne öyle bir şeyle ilgiliydi – neydi o, Morris?"

"Hiç," dedi asker telaşla. "Zaten dinlemeye değecek bir şey değil."

"Maymun pençesi mi?" diye sordu Bayan White merakla.

"Yani, bir tür tılsım denebilir belki," dedi hazırlıksız yakalanan Başçavuş.

Kendisini dinleyenlerin üçü de merakla öne eğildi. Konuk boşalmış bardağını dalgınlıkla ağzına götürdü, sonra geri bıraktı. Ev sahibi onun bardağını tekrar doldurdu.

"Görünüşte," dedi Başçavuş cebini karıştırarak, "mumyalanmış alelade küçük bir pençe."

Cebinden bir şey çıkarıp görmeleri için uzattı. Bayan White yüzünü buruşturarak geri çekildi ama oğlu onu eline alıp merakla inceledi.

Bay White onu oğlunun elinden alırken, "Peki, özelliği nedir?" diye sordu, inceledikten sonra da masanın üzerine bıraktı.

"Yaşlı bir Hint fakiri ona büyü yaptı," dedi Başçavuş. "Çok mübarek bir adam. İnsanların yaşamlarına yazgının hükmettiğini ve buna müdahale etmeye kalkışanların hüsrana uğradıklarını göstermek istiyordu. Maymun pençesine üç farklı kişinin ondan üçer dilek dileyebilmesini sağlayacak bir büyü yaptı."

Adamın hâli tavrı o kadar etkileyiciydi ki onu dinleyenler gülüşmelerinin yersiz kaçtığının farkındaydılar.

"Madem öyle siz niye üç dilek dilemiyorsunuz, beyefendi?" dedi Herbert White, kurnazca.

Başçavuş ona orta yaşlıların haddini bilmez gençlere baktığı şekilde baktı. "Diledim," dedi usulca, kızarık yüzü bembeyaz kesildi.

"Peki, bu üç dileğiniz gerçekten yerine geldi mi?" diye sordu Bayan White.

Bardağı sağlam dişlerine çarpan Başçavuş, "Geldi," diye karşılık verdi.

"Peki, sizden başka dilek dileyen oldu mu?" diye ısrarla sorguladı yaşlı kadın.

"İlk sahibi üç dilek diledi, evet," diye yanıt verdi Başçavuş. "İlk ikisi neydi, bilmiyorum ama üçüncü dileği ölmekti. Pençe de böylelikle benim elime geçti zaten."

Ses tonu öyle kasvetliydi ki onu dinleyenler sessizliğe gömüldü.

"Üç dileğin de yerine geldiyse, artık onun sana bir faydası yok, Morris," dedi sonunda yaşlı adam. "Onu niçin hâlâ saklıyorsun?"

Asker başını iki yana salladı.

"Süs niyetine, sanırım," dedi yavaşça. "Satmayı düşündüm ama yapacağımı sanmıyorum. Daha şimdiden yeterince zarar verdi. Kimse de satın almıyor zaten. Bazısı bunun bir palavra olduğunu düşünüyor, biraz olsun ilgilenenler de önce deneyip sonra ödeme yapmak istiyor."

Yaşlı adam, Başçavuş'u dikkatle süzerek, "Üç dilek daha dileyebilecek olsaydın," dedi, "diler miydin?"

Başçavuş, "Bilmiyorum," diye karşılık verdi. "Bilmiyorum."

Pençeyi eline aldı, işaret ve başparmaklarının arasında sallayıp aniden ateşe attı. Hafifçe haykıran Bay White eğildi ve onu ateşten çekip aldı.

"İyisi mi bırak yansın," dedi Başçavuş, ciddi bir tavırla.

Yaşlı adam, "Onu istemiyorsan bana ver, Morris," dedi.

"Vermem," diye karşılık verdi dostu inatla. "Ben onu ateşe attım. Onu elinde tutarsan, olacaklar için beni suçlama. Aklı başında bir adam gibi sen de onu tekrar ateşe at."

Bay White olmaz anlamında başını sallayıp yeni sahip olduğu nesneyi inceledi. "Nasıl yapıyorsun?" diye sordu.

"Onu sağ eline alıp havaya kaldır ve yüksek sesle dileğini dile," dedi Başçavuş. "Ama seni sonuçları konusunda uyarıyorum."

"*Binbir Gece Masalları* gibi," dedi Bayan White, akşam yemeğini hazırlamak üzere ayağa kalkarken. "Benim için dört çift el mi dilesen, ne dersin?"

Kocası tılsımı cebinden çıkardı, Başçavuş yüzünde dehşet dolu bir ifadeyle onun kolunu tutunca üçü de kahkahalara boğuldular.

Başçavuş, "İlla dilek dileyeceksen," dedi sertçe, "bari makul bir şey iste."

Bay White tılsımı tekrar cebine koydu ve sandalyeleri yerleştirip arkadaşını masaya davet etti. Akşam yemeği boyunca tılsım kısmen unutuldu, yemekten sonra üçü de oturup büyülenmiş bir hâlde Başçavuş'un Hindistan maceralarından bir bölüm daha dinlediler.

Son treni yakalamak için tam vaktinde yola çıkan konuğun hemen ardından Herbert, "Maymun pençesi hakkındaki hikâyesi bize anlattığı diğer hikâyelerden daha doğru değilse," dedi, "onu fazla ciddiye almamak gerek."

"Bunun için ona bir şey ödedin mi, bey?" diye sordu Bayan White, dikkatle kocasına bakarak.

Yüzü hafifçe kızaran Bay White, "Azıcık bir şey," diye yanıt verdi. "Almak istemedi ama ben ikna ettim. Pençeyi atmam için de yine ısrar etti."

"Mantıklı," dedi Herbert korkmuş gibi yaparak. "Ya da bakarsın zengin, ünlü ve mutlu oluruz. İlk önce imparator olmayı dile baba, o zaman kimse başının etini yiyemez."

İftiraya uğrayan Bayan White'ın elinde koltuk örtüsüyle kovaladığı Herbert, masanın etrafında bir o yana bir bu yana koştu.

Bay White tılsımı cebinden çıkarıp şüpheyle baktı. "Ne dileyeceğimi bilmiyorum, işin doğrusu bu. Anlaşılan istediğim her şeye zaten sahibim."

"Evin borcunu temizlesen hayli sevinirsin, öyle değil mi?" dedi Herbert, elini babasının omzuna koyup. "Öyleyse iki yüz sterlin iste, bu kadarı ucu ucuna yeter."

Kendi saflığından biraz utanarak gülümseyen babası tılsımı havaya kaldırdı, annesine göz kırpınca yüzündeki ciddi ifade bozulan Herbert da piyanonun başına oturup birkaç etkileyici akor çaldı.

"İki yüz sterlin diliyorum," dedi yaşlı adam tane tane.

Bu sözlere eşlik etmeye başlayan piyanonun çarpıcı sesi, yaşlı adamın tüyler ürperten çığlığıyla kesildi. Ana oğul ona doğru koştular.

Yaşlı adam yerde duran nesneye tiksintiyle bakarak, "Kımıldadı," diye bağırdı. "Ben dilek dilerken avucumda yılan gibi kıvrıldı."

"Ama parayı göremiyorum," dedi oğlu, pençeyi yerden alıp masanın üstüne koyarken. "Ve eminim ki hiç göremeyeceğim."

"Sana öyle gelmiş olmalı, hayatım," dedi karısı, kocasını endişeyle süzerek.

Yaşlı adam başını iki yana salladı. "Dert etmeyin, bir zarar vermedi ama yine de epey korkuttu beni."

İki adam pipolarını bitirirken yine hep birlikte ateşin karşısına oturdular. Dışarıda rüzgâr her zamankinden de kuvvetliydi, üst katta bir kapının çarpmasıyla yaşlı adam korkuyla irkildi. Yaşlı çift yatmak üzere ayağa kalkana kadar üçü de alışılmadık, iç karartıcı bir sessizliğe gömüldü.

"Bence para yatağın üstünde büyük bir çantanın içinde seni bekliyor olacak," dedi Herbert onlara iyi geceler dilerken, "sen haksız kazancını cebine indirirken de dolabın üstüne tünemiş korkunç bir yaratık seni izleyecek."

Herbert karanlıkta tek başına oturup sönmekte olan ateşi izledi, ateşin içinde yüzler görüyordu. Sonuncusu o kadar korkunçtu, maymuna öyle benziyordu ki genç adam ona şaşkınlıkla bakakaldı. Bu yüz o kadar gerçek bir hâl aldı ki genç adam tedirgin bir kahkaha atıp onun üzerine dökebileceği su dolu bir bardak bulabilmek için masanın üstünü eliyle yokladı. Maymun pençesi eline değdi, hafifçe irkildi, elini ceketine silip yatmak üzere yukarı çıktı.

II

Ertesi sabah, parlak kış güneşi kahvaltı masasının üzerinde ışıldarken Herbert kendi korkularına güldü. Önceki geceden farklı olarak odaya faziletli bir yaşamın tekdüze havası sinmişti; çirkin, pörsük, küçük maymun pençesi de marifetlerine pek itibar edilmediğini gösterir şekilde büfenin üstüne atılmıştı.

"Eski askerlerin hepsi aynı sanırım," dedi Bayan White. "Nasıl dinledik o saçmalıkları! Bugünlerde dilekler nasıl gerçekleşebilir ki? Hem gerçekleşse bile iki yüz sterlinin sana nasıl bir zararı dokunabilirdi, bey?"

"Gökten kafasına düşebilirdi," diye karşılık verdi şakacı Herbert.

"Morris olayların çok doğal bir şekilde cereyan ettiklerini söyledi," dedi babası, "pekâlâ tesadüfe yorulabilirmiş."

"Ben dönmeden parayı harcamaya başlama," dedi Herbert sofradan kalkarken. "Korkarım ki para seni cimri, paragöz bir adama dönüştürecek; biz de seni reddetmek zorunda kalacağız."

Annesi bir kahkaha attı, oğlunu kapıya kadar geçirip gözden kaybolana kadar onun arkasından baktı, sofraya döndüğünde kocasını saf yerine koymak pahasına da olsa pek neşeliydi. Tüm bunlar onu, postacının vurduğu kapıya seğirtmekten ve gelen postanın bir terzi faturası olduğunu görünce emekli Başçavuşun içkiye düşkünlüğüne değinmekten alıkoymadı.

Akşam yemeğine oturdukları sırada, "Herbert eve döndüğünde birkaç komik laf daha eder herhalde," dedi.

"Olabilir," diye karşılık verdi Bay White kendine bira doldururken. "Ama o ne derse desin o şey avucumun içinde hareket etti, buna yemin ederim."

"Sana öyle geldi," dedi yaşlı kadın yumuşak bir sesle.

"Öyle oldu diyorum," dedi kocası. "Bana öyle geldiği falan yok, ben tam– Ne var?"

Karısı yanıt vermedi. Dışarıdaki bir adamın tuhaf hareketlerini izliyordu; adam tereddütlü bir tavırla evi gözlüyordu, içeri girip girmemeye karar vermeye çalışır gibiydi. İyi giyimli olduğu ve yepyeni bir ipek şapka taktığı da bunları zihninde iki yüz sterlinle ilişkilendiren Bayan White'ın dikkatini çekti. Adam bahçe kapısında tam üç kez durakladı ama sonra yürümeye devam etti. Dördüncü seferinde eli kapının üstünde bekledi, ardından ani bir kararlılıkla kapıyı itip açtı ve eve doğru yürüdü. Aynı anda Bayan White da ellerini arkasına götürüp telaşla önlüğünün kemerini çözdü ve bu işlevsel giysiyi sandalyesinin minderinin altına sakladı.

Bayan White tedirgin görünen bu yabancıyı salona buyur etti. Adam, yaşlı kadına kaçamak bakışlar atarak onun, salonun hâli ve kocasının genelde bahçe işleri için giydiği ceketi için özür dilemesini dalgın bir tavırla dinledi. Bayan White bundan sonra, bir kadın ne kadar yapabilirse o kadar sabır göstererek yabancının konuya girmesini bekledi ama yabancı ilk başta tuhaf bir şekilde suskundu.

"Benden... uğramam istendi," dedi en sonunda, öne eğilip pantolonundaki bir iplik parçasını çekip aldı. "Maw and Meggins'ten geliyorum."

Yaşlı kadın irkildi. "Bir şey mi oldu?" diye sordu soluğu kesilmiş hâlde. "Herbert'in başına bir şey mi geldi? Ne var? Ne oldu?"

Kocası araya girdi. "Haydi ama, hanım," dedi telaşla. "Otur ve hemen kötü şeyler getirme aklına. Ben eminim ki kötü bir haber getirmediniz, öyle değil mi bayım?" diye sordu yabancıyı endişeyle süzerek.

"Üzgünüm–" diye söze başladı ziyaretçileri.

"Herbert yaralandı mı?" diye sordu çılgına dönmüş annesi.

Ziyaretçi başıyla onayladı. "Kötü yaralandı," diye yanıt verdi. "Ama acı çekmiyor."

"Ah, Tanrı'ya şükür!" dedi yaşlı kadın ellerini birleştirerek. "Tanrı'ya şükür, Tanrı'ya–"

Verilen güvencenin altında yatan olumsuz anlamı kavrayınca aniden durdu ve ondan gözlerini kaçıran adamın yüzünde korkularının doğrulandığını gördü. Nefesi kesildi, kafası daha ağır işleyen kocasına dönüp titreyen elini onunkinin üstüne koydu. Uzun bir sessizlik oldu.

"Makineye kapıldı," dedi ziyaretçi sonunda usulca.

"Makineye kapıldı," diye yineledi Bay White sersemlemiş bir hâlde. "Evet."

Yaşlı adam boş gözlerle pencereden dışarı bakarak oturdu, neredeyse kırk yıl önce ilişkilerinin ilk günlerinde yapmayı huy edindiği gibi karısının elini avuçlarının arasına alarak hafifçe sıktı.

Yavaşça ziyaretçiye dönerek, "Kalan tek çocuğumuzdu o, " dedi. "Bu, çok zor."

Adam öksürdü, ayağa kalkıp pencereye doğru ağır ağır yürüdü. "Şirket, büyük acınızı paylaştığını iletmemi istedi," dedi dönüp bakmadan. "Benim alt tarafı bir emir kulu olduğumu ve yalnızca talimatları yerine getirdiğimi anlamanızı rica ederim."

Sözlerine hiçbir karşılık gelmedi; yaşlı kadının yüzü kireç gibiydi, gözleri boş bakıyordu, soluk alıp verişi duyulmayacak kadar hafiflemişti; kocasının yüz ifadesiyse ilk çatışmasına atılırken Başçavuş arkadaşının takınmış olabileceği türdendi.

"Maw and Meggins'in tüm sorumluluğu reddettiğini söylemem gerekiyor," diye sözlerine devam etti ziyaretçi. "Hiçbir yükümlülük kabul etmiyorlar, ancak oğlunuzun hizmetlerini göz önüne alarak size belli bir tazminat ödemek istiyorlar."

Bay White karısının elini bırakıp ayağa kalktı ve dehşet içinde ziyaretçinin yüzüne baktı. Kurumuş dudaklarından, "Ne kadar?" sözcükleri döküldü.

"İki yüz sterlin," diye karşılık verdi ziyaretçi.

Yaşlı adam, karısının attığı acı çığlığın farkında olmadan gülümser gibi oldu, kör bir adam gibi kolunu öne uzattı ve boş bir çuval gibi yere yığıldı.

III

Yaşlı çift, oğullarını yaklaşık üç kilometre uzaktaki uçsuz bucaksız yeni mezarlıkta toprağa verdikten sonra karanlığın ve sessizliğin hâkim olduğu bir eve geri döndüler. Her şey o kadar hızla olup bitmişti ki önceleri durumu pek kavrayamadılar, başka bir şey –yaşlı omuzlarının taşıyabileceğinden ağır olan bu yükü hafifletecek bir şey– olmasını beklemeye devam ettiler.

Ancak günler geçti ve beklenti, kimi zaman hissizlikle karıştırılan o eski, bilindik kabullenmişlik duygusuna yerini bıraktı. Karı koca bazen tek kelime konuşmuyorlardı çünkü artık konuşacak bir şeyleri kalmamıştı, günleri geçmek bilmiyordu.

Bundan bir hafta kadar sonra yaşlı adam bir gece aniden uyanıp elini yana uzattığında kendini yalnız buldu. Yatak odası karanlıktı, pencerenin önünden bastırılmış bir ağlama sesi geliyordu. Adam yatakta doğrulup kulak kabarttı.

"Gel buraya," dedi şefkatle. "Üşüyeceksin."

"Oğlum daha çok üşüyor," dedi yaşlı kadın ve tekrar ağlamaya başladı.

Karısının hıçkırık sesleri gittikçe azalarak duyulmaz oldu. Yatak sıcacıktı, yaşlı adamın göz kapakları ağırlaştı. Huzursuz bir uykuya daldı, karısının tiz çığlığıyla irkilerek uyanana kadar da uyukladı.

Yaşlı kadın, "Pençe!" diye bağırdı. "Maymun pençesi!"

Adam dehşet içinde irkildi. "Nerede? Hani? Ne var?"

Kadın sendeleyerek odanın karşısından kocasına doğru yürüdü. "Onu istiyorum," dedi usulca. "Atmadın, değil mi?"

"Salondaki rafta duruyor," dedi adam şaşkınlık içinde. "Niçin?"

Kadın hem ağlıyor hem gülüyordu, eğilip kocasının yanağını öptü.

"Ancak şimdi akıl ettim," dedi histerik bir tavırla. "Bunu daha önce nasıl düşünemedim? Sen nasıl düşünmedin?"

"Neyi düşünecektim?" diye sordu yaşlı adam.

"Diğer iki dilek," diye yanıt verdi karısı hemencecik. "Yalnızca bir dilek diledik."

"Yetmedi mi?" diye karşılık verdi kocası sertçe.

"Hayır," dedi kadın bir zafer edasıyla. "Bir dilek daha dileyeceğiz. Hemen aşağı inip onu getir de oğlumuzun hayata dönmesini dileyelim."

Yaşlı adam doğrulup yatağın içinde oturdu ve titreyen bacaklarının üstünden yorganı çekip attı. "Aman Tanrım, delisin sen!" dedi şaşkınlık içinde.

"Git getir onu," dedi karısı hevesle, "hemen getir ve dilek dile; ah oğlum, canım oğlum!"

Kocası bir kibrit çakıp mumu yaktı. "Yatağa gel," dedi kararsızca. "Ne dediğini bilmiyorsun."

"İlk dileğimiz gerçekleşti," dedi kadın hararetle, "ikincisi niçin gerçekleşmesin?"

"O bir tesadüftü," diye kekeledi yaşlı adam.

Heyecandan titreyen karısı, "Git getir onu ve dilek dile," dedi.

Yaşlı adam dönüp karısına baktı, konuşurken sesi titriyordu. "Oğlumuz öleli on gün oldu, hem sana söylemek istememiştim ama onu ancak giysilerinden tanıyabildim. O zaman bile bakmaya dayanamayacağın kadar korkunç görünüyordu, kimbilir şimdi nasıldır?"

"Onu geri getir," diye bağırdı yaşlı kadın. "Emzirdiğim çocuktan korkacağımı mı sanıyorsun?"

Yaşlı adam karanlıkta alt kata indi, el yordamıyla salonun yolunu bulup şömine rafına gitti. Tılsım yerinde duruyordu, henüz yüksek sesle dilemediği dilek yüzünden salondan çıkmasına fırsat kalmadan parçalanmış oğlunu karşısında bulacağına dair büyük bir

korkuya kapıldı, salonun kapısının yönünü şaşırdığını fark ederek nefesini tuttu. Alnında soğuk ter damlaları, eliyle yoklaya yoklaya masanın çevresini döndü ve duvarı takip ederek elinde o yıkıcı nesneyle birlikte küçük hole çıktı.

Odaya girdiğinde karısının yüzü bile gözüne farklı göründü. Bembeyazdı, heyecanlı bekleyişini belli ediyordu ve yüz ifadesinde adamı korkutan bir tuhaflık vardı. Karısından korktu.

"Dile!" dedi kadın sert bir sesle.

"Aptalca bir şey bu, hem de günah," dedi yaşlı adam.

"Dile!" diye yineledi karısı.

Adam elini kaldırıp, "Oğlumun tekrar hayata dönmesini diliyorum," dedi.

Tılsım yere düştü, adam ona korkuyla baktı. Sonra titreyerek bir koltuğa çöktü, yaşlı kadın da yanan gözlerle pencereye gidip perdeleri açtı.

Adam soğuktan ürperene kadar öylece oturdu, arada bir pencereden dışarıyı gözleyen karısına şöyle bir bakıyordu. Yana yana seramik şamdanın dibine kadar inmiş mumun ışığı duvarlarda ve tavanda titreşen gölgeler oluşturuyordu, en sonunda diğerlerinden daha büyük bir alev titreşti ve mum söndü. Yaşlı adam tılsımın işe yaramamasından duyduğu tarifsiz rahatlamayla tekrar yatağa girdi, birkaç dakika sonra yaşlı kadın da sessizce gelip duygusuzca kocasının yanına uzandı.

İkisi de hiç konuşmadan, saatin tiktaklarını dinleyerek yatıyordu. Merdivenden bir gıcırtı yükseldi, cırtlak bir fare duvarın içinden koşarak geçti. Karanlık bunaltıcıydı, yaşlı adam bir süre yatıp cesaretini topladıktan sonra kibrit kutusunu alıp bir kibrit çaktı ve mum almak için alt kata indi.

Merdivenin dibine geldiğinde kibrit söndü, yaşlı adam bir tane daha çakmak için durdu, tam o sırada ön kapıdan son derece hafif, güçlükle duyulabilecek bir tıklama geldi.

Kibritler adamın elinden düşüp yere saçıldı. Adam öylece kala-

kaldı, kapı tekrar vurulana kadar nefesini tutup bekledi. Sonra dönüp hızla yatak odasına gitti ve kapıyı arkasından kapattı. Kapıya üçüncü kez vurulduğunda ses evin her yerinde duyuldu.

"Ne oluyor?" diye sıçradı kadın.

"Bir fare," dedi adam, sesi titreyerek. "–fare. Merdivende önümden geçip gitti."

Karısı yatağın içinde doğrulup kulak kabarttı. Kapıya bir kez daha kuvvetle vurulunca ses evin içinde yankılandı.

Kadın, "Herbert bu!" diye bağırdı. "Herbert bu!"

Kapıya atıldı ama kocası onun önüne geçip kolunu sıkıca kavradı.

"Ne yapacaksın?" diye sordu boğuk bir sesle.

Serbest kalmak için çabalayan kadın, "Oğlum bu! Herbert'ım!" diye bağırdı. "Onun üç kilometre uzakta olduğunu unutmuştum. Ne diye tutuyorsun beni? Bıraksana. Kapıyı açmam gerek."

"Tanrı aşkına onu içeri alma," diye rica etti yaşlı adam titreyerek.

"Öz oğlundan korkuyorsun," dedi kadın çırpınarak. "Bırak beni. Geliyorum, Herbert; geliyorum."

Kapıya bir kez daha vuruldu, sonra bir kez daha. Yaşlı kadın ani bir hamleyle kocasının elinden kurtulup odadan koşarak çıktı. Kocası onun peşinden sahanlığa kadar gitti ve basamakları telaşla inen karısının arkasından yalvarırcasına seslendi. Kapı zincirinin şakırdadığını ve sürgünün ağır ağır, güçlükle çekiştirildiğini duydu. Ardından da yaşlı kadının soluk soluğa kalmış zorlanan sesini.

"Sürgü," diye seslendi yaşlı kadın. "Aşağıya gel, ben yetişemiyorum."

Ama kocası ellerinin ve dizlerinin üstünde, yerde maymun pençesini arıyordu. Dışarıdaki şey içeri girmeden onu bir bulabilseydi. Kapının peş peşe defalarca vurulması tüm evde yankılandı, onu yaşlı kadının kapının önüne sürüklediği sandalyeden çıkan ses takip etti. Adam tam sürgünün ağır ağır gıcırdayarak açıldığını duymuştu ki pençeyi buldu, telaş içinde üçüncü ve son dileğini diledi. Yankısı

evin içinde hâlâ işitilmekle birlikte kapının vurulması aniden kesildi. Adam, sandalyenin geri çekildiğini ve kapının açıldığını duydu. Merdivenden yukarı serin bir rüzgâr esti, karısının hayal kırıklığı ve ıstırap içinde yüksek sesle inlemesiyle onun yanına inecek, sonra da bahçe kapısına gidecek cesareti kendinde buldu. Evin karşısındaki sokak lambasının titrek ışığı sessiz ve ıssız bir sokağı aydınlatıyordu.

Üç Kız Kardeş

Otuz yıl önce, yağmurlu bir sonbahar akşamı, Mallet's Lodge'un ev halkı ölüm döşeğindeki Ursula Mallow'un, bu evde yaşayan üç kız kardeşin en büyüğünün çevresinde toplanmıştı. Eski ahşap karyolanın güve yenikli, rengi solmuş cibinliği yanlara çekilmişti, can çekişen kadın donuk gözlerini kız kardeşlerine çevirdiği sırada tüten gaz lambasının ışığı da onun umutsuz yüzüne vuruyordu. Kız kardeşlerin en küçüğü olan Eunice'ten ara sıra yükselen hıçkırık sesleri dışında odada çıt çıkmıyordu. Dışarıda, sis kaplı sazlıkların üzerine yağmur aralıksız yağıyordu.

"Hiçbir şeye dokunulmayacak, Tabitha," dedi Ursula, yüz ifadesi daha sert ve soğuk olsa da kendisine çok benzeyen diğer kardeşe, "bu odanın kapısı kilitlenecek ve hiç açılmayacak."

"Pekâlâ," dedi Tabitha hemencecik, "yine de bunun senin için bundan sonra ne önemi olabileceğini anlamıyorum."

"Önemi var," diye karşılık verdi ablası şaşırtıcı bir canlılıkla. "Ara sıra burayı ziyarete gelmeyeceğimi nereden biliyorsun ya da ben nereden bilebilirim? Bu evde o kadar uzun zaman yaşadım ki burayı tekrar göreceğime eminim. Geri geleceğim. İkinize de göz kulak olmak, size bir zarar gelmesin diye gerekeni yapmak için geri geleceğim."

Ablası onun iyiliğini düşünüyor diye en ufak duygulanmayan Tabitha, "Saçma sapan konuşuyorsun," dedi. "Aklın gidip geliyor, böyle şeylere inanmadığımı biliyorsun."

Ursula iç çekti, başucunda sessizce ağlayan Eunice'e yaklaşmasını işaret etti ve zayıf kollarını boynuna dolayıp onu öptü.

"Ağlama, hayatım," dedi hafifçe. "Belki de en iyisi budur. Yalnız bir kadının hayatı nadiren yaşamaya değer olur. Bizim hiçbir beklentimiz, hiçbir amacımız yok; başka kadınların kendilerine uygun kocaları ve çocukları oldu ama bizler Tanrı'nın unuttuğu bu yerde birlikte yaşlandık. Ben önden gidiyorum ama sizler de çok geçmeden peşimden gelmelisiniz."

Tabitha, hepi topu kırk yaşında ve sapasağlam olduğunu bilmenin rahatlığıyla omuz silkip gaddarca güldü.

Ursula, ağırlaşan göz kapakları yavaşça kapanırken, "Ben önden gidiyorum," diye tekrarladı farklı ve tuhaf bir ses tonuyla, "ama eceliniz geldiğinde sırayla her ikiniz için de geri döneceğim. O an geldiğinde yanınızda olacağım, benim şu anda gittiğim yere yapacağınız yolculukta size yol göstereceğim."

O konuşurken lambanın ışığı sönüverdi, sanki biri kaşla göz arasında söndürmüştü onu, oda zifiri karanlığa gömüldü. Yataktan tuhaf bir boğulma sesi yükseldi, tir tir titreyen kadınlar ışığı tekrar yakabildiklerinde Ursula Mallow'dan geriye kalanlar toprağa verilmeye hazırdı.

Hayatta kalanlar o geceyi bir arada geçirdi. Ölen kadın, yaşayanlarla ölülerin arasında uğursuz bir bağ oluşturan müphem bir alanın varlığına kuvvetle inanırdı, gece yaşananlardan dolayı biraz sinirleri bozulan duyarsız Tabitha bile onun haklı olabileceğinden endişelenmeden edemedi.

Günün ışımasıyla birlikte hepsinin korkuları yok oldu. Güneş ışığı pencereden içeri süzüldü; yastığın üstünde yaşam yorgunu o zavallı yüzle karşılaşınca okşayışlarıyla onu öyle güzelleştirdi ki yalnızca iyiliği ve zayıflığı göze görünür oldu, izleyenler de böylesine sakin ve huzurlu bir şeyden nasıl olup da korktuklarını sorgulamaya başladılar. Aradan bir iki gün geçti; ceset epeydir köyün marangozunun elinden çıkmış bu türden işlerin en iyisi olarak kabul edilen masif ahşap bir tabuta nakledildi. Ardından dört taşıyıcının başı çektiği ağır ve melankolik bir kortej kıvrıla kıvrıla ilerleyerek sazlığı

geçip kurşuni bir renk almış eski kilisedeki aile mezarına vardı ve Ursula'dan geriye kalanlar aynı yolculuğu bir otuz yıl önce yapmış olan anne babasının yanına yerleştirildi.

Dönüşte eve doğru zorlukla ilerlerlerken Eunice günün tuhaf ve tatil günü gibi olduğunu hissetti, sazlık arazi her zamankinden daha yabanıl ve ıssız görünüyordu, denizin kükremesi de daha iç karartıcı gibiydi. Tabitha böyle hislere hiç kapılmadı. Ölen kadının mal varlığının büyük bölümü Eunice'e kalmıştı, paragöz Tabitha bundan çok rahatsızdı ve bu durum bir kız kardeş olarak ablasını kaybettiği için duyması gereken üzüntüye engel oluyordu.

"O kadar parayı ne yapacaksın, Eunice?" diye sordu, ikisi çay saatinde otururlarken.

"Ona dokunmayacağım," dedi Eunice ağır ağır. "İkimizin de geçinmeye yetecek parası var, getirisini de çocuk hastanesine bağışlayacağım."

"Ursula onun hastaneye gitmesini isteseydi," dedi Tabitha tok sesiyle, "kendisi hastaneye bırakırdı zaten. Onun isteklerine daha çok saygı göstermeyişine hayret ediyorum."

"O hâlde, başka ne yapabilirim?" diye sordu Eunice.

"Biriktir," dedi diğeri gözleri parlayarak, "biriktir."

Eunice olmaz anlamında başını salladı.

"Hayır," dedi, "getirisi hasta çocuklara gidecek ama anaparaya dokunmayacağım, senden önce ölürsem o sana kalacak, onunla ne istersen yapabilirsin."

"Öyle olsun," dedi Tabitha öfkesini güçlükle dizginleyerek, "Ursula'nın parayı böyle kullanmanı istediğini sanmıyorum, ayrıca özenle biriktirdiği parayı sen böyle har vurup harman savururken mezarında huzur bulacağını da sanmıyorum."

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Eunice solgun dudaklarıyla. "Beni korkutmaya mı çalışıyorsun, hani sen böyle şeylere inanmazdın?"

Tabitha yanıt vermedi, kız kardeşinin meraklı ve sorgulayan göz-

lerinden kaçmak için sandalyesini ateşe yaklaştırdı ve çelimsiz kollarını birleştirip şekerleme yapmaya başladı.

Eski evde hayat bir süre sessiz sakin devam etti. Ölen kadının yatak odasının kapısı onun son isteğine uygun olarak sıkı sıkıya kilitli tutuluyordu, bu odanın pencerelerinin pisliği diğer odalarınkinin ışıldayan temizliğiyle tuhaf bir zıtlık oluşturuyordu. Hiçbir zaman fazla konuşkan olmayan Tabitha iyice suskunlaştı, çok düşünceli olduğu izlenimini uyandıran çatık kaşlarla evin ve bakımsız bahçenin çevresinde huzursuz bir ruh gibi geziniyordu. Havanın erken kararmasıyla birlikte kış başladığında eski ev iyice kasvete büründü, sanki gizem ve korku dolu bir hava üzerine çökmüş, boş odalarına ve karanlık koridorlarına sinmişti. Gecenin derin sessizliğini, ne rüzgârın ne de farelerin çıkarabileceği tuhaf sesler bölüyordu. Emektar Martha evin bir ucundaki mutfakta, sandalyesinde otururken merdivenden tuhaf sesler duyuyordu; bir defasında duyduğu sese koştuğunda sahanlıkta çömelmiş duran bir karaltı gördüğünü iddia etti, ancak hemen ardından mumlarla ve kandillerle yapılan incelemede hiçbir şey bulunamadı. Eunice de çeşitli müphem olaylar yaşadı, bir kalp rahatsızlığından mustarip olduğu için de bunlardan çok kötü etkilendi. Tabitha bile evde bir tuhaflık olduğunu kabul ediyordu ancak inançlı ve dindar olduğu için bunun pek üstünde durmuyordu, zaten de aklı tamamıyla başka yerdeydi.

Ablasının ölümünden bu yana üzerindeki baskı hepten kalkmıştı; o da servet tutkusunun, ateşiyle yakıp tutuşturduğu herkese dayattığı katı ve zorlayıcı kurallara bütünüyle teslim olmuştu. Kendisine ait ev giderlerini Eunice'inkilerden özenle ayrı tutuyor, yalnızca en sıradan yemekleri yiyordu; giyinip kuşanmaya gelince, emektar hizmetkârları ikisi arasında açık ara daha iyi giyimli olandı. Bu kaba ve sert ifadeli kadın yatak odasında tek başına oturup sahip olduklarını gözden geçirmekten zevk alıyordu, öte yandan onları seyretmesini sağlayan mum artıklarını bile harcamaya kıyamıyordu.

Bu tutku onu o kadar değiştirdi ki Eunice de Martha da ondan korkmaya başladılar, her gece yataklarına uzanıp onun bu anlamsız âdeti sırasında çıkan para seslerini duydukça titriyorlardı.

Bir gün Eunice bu konuda yakınacak cesareti gösterdi. "Paranı niçin bankaya yatırmıyorsun, Tabitha?" dedi. "Böyle ıssız bir evde bu kadar yüklü miktarda para bulundurmak güvenli değil hiç kuşkusuz."

Öfkelenen Tabitha, "Yüklü miktarda, ha!" diye tekrarladı, "Yüklü miktarda! Nereden çıktı bu saçmalık? Kıt kanaat geçindiğimi pekâlâ biliyorsun."

"Hırsızların iştahını kabartmak için birebir," dedi kız kardeşi işi mesele hâline getirmeden. "Dün gece evde birini duyduğuma emindim."

"Öyle mi?" dedi Tabitha, yüzünde dehşet dolu bir ifadeyle onu kolundan tutup. "Ben de öyle. Sesler Ursula'nın odasından gelir gibiydi, o yüzden yataktan kalkıp dinlemek için merdivene gittim."

"Eee?" dedi Eunice fısıldayarak, ablasının yüz ifadesi karşısında merakı kabarmıştı.

"Orada bir şey vardı," dedi Tabitha yavaşça. "Buna yemin edebilirim çünkü kapısının önünde durup dinledim, bir şey ayağını sürüye sürüye odanın içinde dönüp duruyordu. İlk başta kedi sandım ama bu sabah yukarı çıktığımda kapı hâlâ kilitliydi, kedi de mutfaktaydı."

"Ah, bu korkunç evden çıkıp gidelim," diye sızlandı Eunice.

"Daha neler!" dedi ablası sertçe. "Zavallı Ursula'dan mı korkuyorsun? Niye ki? Sen bebekken sana bakan, hatta belki şu anda bile sen uyurken gelip sana göz kulak olan öz ablandan niye korkasın?"

"Ay!" dedi Eunice, elini beline koyarak. "Onu görseydim ölürdüm. Söylediği gibi beni almaya geldiğini düşünürdüm. Ah Tanrım! Sen bana acı, ölüyorum galiba!"

Konuşurken sendeledi ve Tabitha onu yakalayamadan kendinden geçerek yere yığıldı.

Emektar Martha merdiveni telaşla çıkarken Tabitha, "Su getir," diye bağırdı, "Eunice bayıldı."

Yaşlı kadın ona ürkek bir bakış atarak uzaklaştı, az sonra elinde suyla geri dönüp çok sevdiği hanımefendisini bununla kendine getirmeye çalıştı. Bunu başardıkları anda Tabitha yürüyüp kendi odasına gitti, kız kardeşi ile Martha da küçük salonda sıkıntılı bir ruh hâliyle oturup ateşi izlemeye ve fısıldaşmaya koyuldu.

Emektar hizmetçi, bunun böyle devam edemeyeceği konusunda çok netti, hanımına ısrarla bu ıssız ve gizemli evden gitmesini öneriyordu. Ablasının tüm itirazlarına rağmen Eunice sonunda gitmeye razı olarak emektar hizmetçiyi sevindirdi, üstelik sırf gitmek fikri bile sağlığının ve moralinin düzelmesini sağladı. Morville'de küçük ama rahat bir ev tutuldu ve bir an önce taşınmak için gereken düzenlemeler yapıldı.

O gece eski evdeki son geceydi, sanki sazlığın yabani ruhlarının hepsi, rüzgâr ve deniz tek bir amaç uğruna el ele vermiş çalışıyorlardı. Arada bir rüzgâr kısa süreliğine dindiğinde, uzaktaki kıyıyı döven dalgaların homurtuları duyuluyordu, onların ritmine uyarak sallanan çanlı şamandıranın beyhude uyarılarına tuhaf bir şekilde karışıyordu sesleri. Ardından rüzgâr tekrar şiddetleniyor, fırtınanın uğultusu denizin sesini yutuyor ve sazlıkta hiçbir engelle karşılaşmayan rüzgâr olanca gücüyle dere kenarındaki eve çarpıyordu. Bacalardan tuhaf uğultular geliyor, pencereler titriyor, kapılar çarpıyor, hatta perdeler bile canlanmış gibi hareket ediyordu.

Eunice yatağına uzanmıştı, uyanıktı. Kurt yenikleriyle dolu eski mobilyanın üstüne küçük bir yağ kandilinin cılız ışığı vuruyordu, bu ışıkta en masum parçalar bile korkunç şekillere bürünüyordu. Her zamankinden de deli esen bir rüzgâr az kalsın Eunice'i o cılız ışıktan bile mahrum edecekti, yattığı yerde korku içinde merdivenden gelen gıcırtıları ve diğer sesleri dinledi, Martha'dan yanında yatmasını istemediğine çok pişmandı. Lakin yine de çok geç kalmış sayılmazdı. Telaşla ayağa kalktı, odayı boylu boyunca geçip devasa gardırobuna gitti ve tam askıdan sabahlığını alıyordu ki merdivenden besbelli bir ayak sesi geldi. Sabahlığı titreyen parmaklarının arasından kayan Eunice, kalbi küt küt çarparak yatağına geri döndü.

Sesler kesildi, bu sefer de öyle derin bir sessizlik çöktü ki çok çabalamasına rağmen kendisi bile bu sessizliği delemedi. Kuvvetli bir esinti pencereleri titretti, az kalsın ışığı da söndürüyordu, kandilin alevi tekrar sabit yanmaya başladığında Eunice, kapının yavaşça aralandığını, duvar kâğıdının üstünde de el şeklinde kocaman bir gölgenin belirdiğini gördü. Ancak hâlâ dili tutulmuş gibiydi. Kapı hızla açılarak duvara çarptı ve örtüler içinde biri içeri girdi, bu kişinin örtülerini çekip atmasıyla tarifsiz bir dehşete kapılan Eunice, ölen Ursula'nın bezle mumya gibi sıkıca sarılmış ve kendisine ürkütücü bir şekilde sırıtan yüzünü karşısında buldu. Son bir çabayla, feri sönmüş gözlerini yukarı çevirip yardım diledi, daha sonra bu kişi sessizce yaklaşıp soğuk elini onun alnına koyunca Eunice Mallow'un ruhu da acı bir çığlıkla bedeninden ayrılıp ebediyete kavuştu.

Çığlık sesiyle uyanan Martha, korkudan titreye titreye kapıya koştu ve yatağın başucunda eğilmiş duran kişiye dehşet içinde bakakaldı. Bu kişi, Martha kendisini izlerken kukuletasını ve yüzünü saran bezleri ağır ağır çıkarınca Tabitha'nın zalim yüzü gözler önüne serildi, korku ile zafer arasındaki gelgit nedeniyle o kadar biçimsizleşmişti ki Martha onu güçlükle tanıyabildi.

Duvarda yaşlı kadının gölgesini gören Tabitha ürkütücü bir sesle, "Kim var orada?" diye seslendi.

Martha içeri girerken, "Birinin bağırdığını duydum sanki," dedi. "Biri mi seslendi?"

"Evet, Eunice seslendi," dedi Tabitha yaşlı kadını dikkatle süzerek. "Bağırtıyı ben de duydum ve hemen onun yanına geldim. Bu tuhaf hâli nedir böyle? Kendinden mi geçmiş?"

"Ah," dedi yaşlı kadın, yatağın yanında dizlerinin üstüne çöküp hıçkırıklara boğularak, "öteki dünyaya göçmüş. Ah benim canım, zavallı kimsesiz kızım, sonun böyle mi olacaktı! Korkudan ölmüş." Yaşlı kadın, Eunice'in dehşet ifadesini hâlâ koruyan gözlerini işaret ederek, "Korkunç bir şey görmüş," dedi.

Tabitha gözlerini yere indirdi. "Oldum olası kalbinden sıkıntısı vardı," diye geveledi. "Geceden korkmuştur, ben korktum."

Martha çarşafı ölü kadının başının üstüne çekerken Tabitha yatağın ayakucunda dimdik bekledi.

"Önce Ursula, sonra Eunice," dedi Tabitha derin bir nefes alarak. "Ben burada duramam. Giyinip sabah olmasını bekleyeceğim."

Bunları söylemesiyle odadan çıkması bir oldu, başını hiç kaldırmadan kendi odasının yolunu tuttu. Martha yatağın yanında kaldı, ölünün sabit bakan gözlerini şefkatle kapadıktan sonra dizlerinin üstüne çöküp Eunice'in göçüp gitmiş ruhu için uzun uzun ve içtenlikle dua etti. Başını önüne eğip keder ve korku içinde orada öylece bekledi ta ki Tabitha'nın keskin çığlığıyla ayağa fırlayana dek.

"Efendim," dedi yaşlı kadın, kapıya giderken.

"Neredesin?" diye seslendi Tabitha, onun sesini duyunca bir nebze rahatlamıştı.

"Bayan Eunice'in yatak odasında. Bir şey mi istiyorsunuz?"

"Hemen aşağı gel. Çabuk ol! İyi değilim."

Sesi aniden yükseldi ve bağırmaya başladı. "Hadi! Tanrı aşkına! Çabuk ol yoksa aklımı kaçıracağım. Evin içinde yabancı bir kadın var."

Yaşlı kadın karanlık merdivenden telaşla indi. "Ne var?" diye sordu odaya girerken. "Evde kim var? Ne demek istiyorsunuz?"

"Onu gördüm," dedi Tabitha, kadını omzundan tutup sarsarak. "Önümden merdiveni çıkan bir kadın karaltısı gördüm. Ursula olabilir mi bu, söylediği gibi Eunice'in ruhunu teslim almaya gelmiş olabilir mi?"

"Ya da belki sizinkini?" diye karşılık verdi Martha, bu sözler ister istemez biraz garip bir şekilde ağzından çıkmıştı.

Titreyerek yaşlı kadının giysilerine yapışan Tabitha, yüzünde bir dehşet ifadesiyle onun yanı başında sinip oturdu. "Lambaları yak," diye bağırdı deli gibi. "Bir ateş yak, bir ses çıkar, ah bu korkunç karanlık! Gün hiç ışımayacak mı!"

"Yakında, yakında," dedi Martha, nefretini dizginleyip onu sakinleştirmeye çalışarak. "Gün ışıyınca bu korkularınıza gülüp geçeceksiniz."

"Onu öldürdüm," diye haykırdı dertli kadın. "Onu korkutup öldürdüm. Niçin bana vermedi parayı? Ona lazım değildi ki. Ah! Şuraya bak!"

Martha, dehşet içinde, onun baktığı yöne, kapıya doğru baktı ama hiçbir şey göremedi.

"Ursula bu!" diye tısladı dişlerinin arasından Tabitha. "Uzak tut onu! Uzak tut!"

Açıklanamaz bir şekilde odada üçüncü bir kişinin varlığını hisseder gibi olan yaşlı kadın, Tabitha'ya bir adım yaklaşıp onun önünde durdu. O sırada, sanki birinin elinden kurtulmak ister gibi çırpınan Tabitha oturduğu yerden kalkmaya yeltendi ve tek kelime etmeden yaşlı kadının ayaklarının dibine yığılıp öldü.

Bunun üzerine Martha serinkanlılığını bütünüyle yitirdi, canhıraş bir çığlıkla ölüm ve sır dolu bu evden kurtulmak için salondan dışarı fırladı. Kapının sürgüleri eskilikten tutukluk yapmıştı, yaşlı kadın olanca gücüyle onları açmaya çalışırken tuhaf sesler çalınıyordu kulağına. Başı dönüyordu. Ölülerin uzaktaki odalarından kendisine seslendiklerini, eşikte gülerek bekleyen bir iblisin açılmaması için kapıyı tuttuğunu düşünüyordu. Çok geçmeden kapıyı olanca gücüyle çekip açtı, sırtında geceliği olmasını umursamadan kendini soğuk gecenin kollarına attı. Sazlığın karşı tarafına giden patika karanlıkta kaybolmuştu ama yaşlı kadın onu buldu, hendeklerin üzerindeki tahtalar kaygan ve dardı ama onları sağ salim geçti, en sonunda ayakları kan revan içinde, soluk soluğa kalmış bir hâlde köye ulaştı ve bir evin kapısının eşiğine ölü gibi yığılıp kaldı.

Mezar Ev

"Bunların hepsi saçmalık," dedi Jack Barnes. "Elbette o evde ölenler olmuştur, her evde ölen olur. Seslere gelince... Bacadaki rüzgâr, duvarların içindeki fareler gergin bir insan için çok ikna edici olabilir. Bana bir fincan çay versene, Meagle."

"Önce Lester ile White," diye karşılık verdi, Three Feathers Inn'de çay sofrasında ipleri elinde tutan Meagle. "Sen iki tane içtin."

Lester ile White, çayın kokusunu içlerine çekmek ve fincanın içinde yüzen çok sayıdaki "yabancının" cinsiyetlerini ve geliş tarihlerini belirlemek için her yudumdan sonra durup bekleye bekleye çaylarını sinir bozucu bir yavaşlıkla bitirdiler. Bay Meagle onların fincanlarını tepeleme doldurdu, sonra da suratını asmış bekleyen Bay Barnes'a dönüp kayıtsız bir tavırla ondan sıcak su için çıngırağı çalmasını istedi.

"Senin sinirlerini böyle sağlam tutmak için elimizden geleni yaparız," dedi. "Kendi adıma, doğaüstü şeylere ne inanırım ne de inanmam diyebilirim ."

"Her mantıklı insan inanır," dedi Lester. "Benim teyzelerimden biri bir keresinde bir hayalet görmüştü."

White başıyla onayladı.

"Benim de bir amcam görmüştü."

"Gören hep bir başkasıdır zaten," dedi Barnes.

"Bir ev var," dedi Meagle, "büyük bir ev, kirası çok uygun ama kimse tutmuyor. Orada yaşayan her aileden –ne kadar kısa süre yaşamış olurlarsa olsunlar– en az bir kişinin canını almış, boş dur-

duğundan beri de sayısız bekçininkini. Son bekçi on beş yıl önce ölmüş."

"Tamam işte," dedi Barnes. "Efsanelerin yayılmasına yetecek kadar uzun süre."

"Ne dersen de yine de orada bir gece kalamayacağına seninle bir altın lirasına iddiaya girerim," dedi White aniden.

"Ben de," diye araya girdi Lester.

"Hayır," dedi Barnes usulca. "Ne hayaletlere ne de başka doğaüstü şeylere inanırım ama yine de itiraf etmeliyim ki orada bir gece tek başıma kalmak istemem."

"Neden istemezsin?" diye sordu White.

"Bacadaki rüzgâr yüzünden," dedi Barnes sırıtarak.

"Duvarların içindeki fareler yüzünden," diye ekledi Lester.

Yüzü kızaran Barnes, "Senin dediğin gibi olsun," diye karşılık verdi.

"Hep birlikte gitmeye ne dersiniz?" dedi Meagle. "Akşam yemeğinden sonra yola çıkar, saat on bir gibi orada oluruz. Barnes'ın, en çok durgun suyun koktuğunu keşfetmesini saymazsak on gündür hiç macerasız yürüyoruz. Kesinlikle bir değişiklik olur, hem hepimiz hayatta kalır da büyüyü bozarsak minnettar ev sahibi kesenin ağzını açacaktır."

"Önce hancı ne diyecek bir bakalım," dedi Lester. "Sıradan, boş bir evde geceyi geçirmenin eğlenceli bir yanı yok. Önce evin hayaletli olduğundan emin olmalıyız."

Çıngırağı çalıp hancıyı çağırttı; ondan hortlakların ve öcülerin uğramadığı bir evde nöbet tutarak bir gecelerini boşa harcamalarına izin vermemesini insanlık namına rica etti. Aldığı yanıt ziyadesiyle güven vericiydi, hancı ay ışığında pencereden sallandığı görülen bir kafayı hayli şairane tasvir ettikten sonra gitmeden önce hesabı kapatmalarını nazikçe ama ısrarla rica ederek sözlerini bağladı.

"Genç beyler, sizler elbette eğlenmenize bakacaksınız," dedi anlayışlı bir tavırla, "ama diyelim ki sabah hepiniz ölü bulundunuz, ben ne yapacağım? O eve boş yere Mezar Ev denmiyor."

"Orada en son kim öldü?" diye sordu Barnes alaycı bir nezaketle.

"Bir serseri," diye karşılık verdi hancı. "Oraya birkaç şilin uğruna gitti, ertesi gün merdiven korkuluğundan sallanır hâlde ölü bulundu."

"İntihar," dedi Barnes. "Akli dengesi yerinde değilmiş."

Hancı başıyla onayladı. "Kurul da bu hükme vardı," dedi usulca, "ama o eve girdiğinde akli dengesi pekâlâ yerindeydi. Onu yıllardır bilirim, ara ara görürdüm. Ben yoksul bir adamım ama yüz sterlin uğruna bile gece o evde kalmam."

Hancı bu sözleri birkaç saat sonra onlar yolculuklarına başlarken de yineledi. Han kapanırken yola çıktılar, arkalarından kapının sürgüleri gürültüyle sürüldü, müdavimler evlerine doğru ağır ağır ilerlerken onlar da seri adımlarla Mezar Ev'in yolunu tuttular. Çevredeki evlerin çoğu daha şimdiden karanlığa bürünmüştü, diğerlerinin ışıkları da onlar önlerinden geçerken sönüyordu.

"Barnes'ı hayaletlerin varlığına ikna etmek için bir gecelik uykumuzu feda etmek çok zor geliyor," dedi White.

"İyi bir amaç," diye karşılık verdi Meagle. "Buna değer, içimde bir his de bana başaracağımızı söylüyor. Mumları unutmadın, değil mi, Lester?"

Lester, "İki tane getirdim," diye yanıtladı, "yaşlı adam ancak bunları verebildi."

Gökte ay çok küçüktü, bulutlu bir geceydi. İki yanını yüksek çalıların kapladığı yol karanlıktı, hele ağaçlığın içinden geçtiği bir bölümünde o kadar göz gözü görmüyordu ki iki kez yan tarafındaki engebeli toprakta tökezlediler.

"Rahat yataklarımızı bunun için mi bıraktık!" dedi White yine. "Durun bakalım, şu pek cazip mezar ev sağ tarafta kalıyor, öyle değil mi?"

"Daha ileride," dedi Meagle.

Bir süre hiç konuşmadan yürümeyi sürdürdüler, sessizlik yalnızca gittikçe uzaklaştıkları yatağın yumuşaklığına, temizliğine ve

rahatlığına White'ın övgüler düzmesiyle bozuluyordu. Meagle'ın kılavuzluğunda en sonunda sağa döndüler ve dört yüz metre daha yürüdükten sonra evin bahçe kapısını gördüler.

Giriş kulübesi, aşırı büyümüş çalılar yüzünden neredeyse görünmüyordu, araba yolunu da bakımsızlıktan ot bürümüştü. Meagle'ın başı çektiği grup, evin karanlık kütlesi önlerinde belirene dek otları yararak ilerledi.

"Ev sahibinin dediğine göre arkada içeri girebileceğimiz bir pencere varmış," dedi Lester, giriş kapısının önüne geldiklerinde.

"Pencere mi," dedi Meagle. "Saçmalık. Şu işi adam gibi yapalım. Tokmak nerede?"

Karanlıkta eliyle yoklayarak tokmağı buldu ve kapıyı gümbür gümbür vurdu.

"Çocukluk etme," dedi Barnes ters ters.

"Hayalet hizmetçilerin hepsi uyumuş," dedi Meagle ciddi bir tavırla, "ama ben onları uyandırmadan rahat etmeyeceğim. Bizi bu karanlıkta dışarıda bekletmek rezillik."

Kapının tokmağını tekrar vurdu, ses ötedeki boşlukta yankılandı. Ardından, bir şaşkınlık nidasıyla ellerini uzattı ve öne doğru tökezledi.

"Bak sen, baştan beri açıkmış meğer," dedi muzip bir sesle. "Hadi."

"Ben hep açık olduğuna inanmıyorum," dedi Lester duraksayarak. "Biri bize bir oyun oynuyor."

"Saçmalık," dedi Meagle sertçe. "Bana bir mum verin. Teşekkür ederim. Kimde kibrit var?"

Barnes bir kibrit kutusu bulup çıkardı ve birini yaktı, merdivenin başına giderlerken, Meagle elini muma siper ederek gruba liderlik etti. "Biriniz kapıyı kapatın," dedi, "cereyan yapıyor."

White arkasına bakarak, "Kapı kapalı," dedi.

Meagle çenesini sıvazladı. "Kim kapattı?" diye sordu, hepsine sırayla bakarak. "En son kim girdi içeri?"

"Ben girdim," dedi Lester, "ama kapattığımı hatırlamıyorum; belki de kapatmışımdır gerçi."

Meagle tam ağzını açacakken fikir değiştirdi ve mumun alevini dikkatle koruyarak evi keşfe başladı, diğerleri de hemen arkasından onu takip ettiler. Onlar ilerledikçe gölgeler duvarlarda dans ediyor, köşelerde pusuya yatıyordu. Koridorun sonunda ikinci bir merdiven çıktı karşılarına, basamakları ağır ağır tırmanıp üst kata çıktılar.

"Dikkat edin," dedi Meagle, sahanlıkta ilerlerlerken.

Mumu öne doğru tutarak merdiven korkuluğunun kırıldığı yeri gösterdi. Ardından, merakla aşağıdaki boşluğa baktı.

"Serserinin kendini astığı yer burası sanırım," dedi düşünceli bir tavırla.

"Hastalıklı bir kafan var senin," dedi White yürümeye devam ederlerken. "Sen bunu hatırlatmadan önce de burası yeterince ürperticiydi zaten. Hadi rahat bir oda bulalım da hepimiz birer yudum viski içip pipolarımızı yakalım. Ne dersiniz?"

Koridorun sonundaki bir kapıyı açıp küçük, kare bir odayı gözler önüne serdi. Meagle elinde mumla önden içeri girdi, bir iki damlasını şöminenin rafına akıttığı mumu oraya dikti. Diğerleri yere oturup White'ın cebinden küçük bir şişe viski ve bir metal bardak çıkarmasını keyifle izlediler.

White, "Hımm! Suyu unutmuşum," diye söylendi.

"Hemen bulayım biraz," dedi Meagle.

Çıngırağın zincirini şiddetle çekiştirdi, uzaktaki mutfakta paslı bir zilin çıngırdadığı duyuldu. Meagle tekrar çıngırağı çaldı.

"Çocukluk etme," dedi Barnes sertçe.

Meagle güldü. "Yalnızca sizi ikna etmek istedim," dedi tatlılıkla. "Hizmetçi odasında en azından bir hayalet olması gerekirdi."

Barnes elini kaldırıp ondan susmasını istedi.

"Evet?" dedi Meagle diğer ikisine sırıtarak. "Gelen var mı?"

"Bu oyundan vazgeçip geri dönmeye ne dersiniz?" dedi Barnes aniden. "Ben ruhlara inanmam ama sinirlerinin bozulması insanın

elinde olan bir şey değil. İsterseniz gülebilirsiniz ama ben aşağıda bir kapının açıldığını, merdivenden de ayak sesleri geldiğini duydum."

Yükselen kahkahalar onun sesini bastırdı.

"Yola geliyor," dedi Meagle pis pis sırıtarak. "Onunla işim bittiğinde inancı iyice derinlere kök salmış olacak. Pekâlâ, kim gidip biraz su getirecek? Sen getirir misin, Barnes?"

"Hayır," diye yanıt verdi Barnes.

"Su varsa bile bunca yıl sonra içmek güvenli olmayabilir," dedi Lester. "Onsuz idare etmeliyiz."

Meagle başıyla onayladı, yere oturup bardağı istemek için kolunu uzattı. Pipolar yakıldı, tütünün taze ve hoş kokusu odayı sardı. White bir deste kart çıkardı, odanın içinde çınlayan konuşma ve kahkaha sesleri koridorların uzak köşelerine kadar taşıyordu.

"Boş odalarda hep sesimin tok olduğu yanılgısına kapılıyorum," dedi Meagle. "Yarın–"

Işık birdenbire sönüp kafasına bir şey vurunca bağırarak ayağa fırladı. Diğerleri de hızla kalktılar. Bunun üstüne Meagle güldü.

"Mummuş," diye açıkladı. "İyi tutturmamışım."

Barnes bir kibrit çakıp mumu tekrar yaktı ve şömine rafına dikti, sonra da oturup kartlarını tekrar eline aldı.

"Ne diyordum?" dedi Meagle. "Ah, hatırladım; yarın ben–"

"Dinle!" dedi White onu bileğinden yakalayarak. "Yemin ederim bir gülme sesi duydum."

"Baksanıza!" dedi Barnes. "Geri dönmeye ne dersiniz? Bana bu kadarı yetti. Bana da sürekli bir şeyler duyuyormuşum gibi geliyor, dışarıdaki koridorda dolaşıp duran bir şeyden sesler geliyor sanki. Bunun yalnızca hayal gücümün ürünü olduğunu biliyorum ama yine de rahatsız edici."

"Gitmek istiyorsan sen git," dedi Meagle, "biz de senin kartlarını yere açarız. Ya da aşağı inerken serseriden senin yerini almasını isteyebilirsin."

Barnes ürperdi ve öfkeyle bağırdı. Ayağa kalktı, aralık kapıya gidip kulak verdi.

"Hadi çık dışarı," dedi Meagle, diğer ikisine göz kırparak. "Hodri meydan, tek başına aşağıya inip giriş kapısına kadar gidip geri gel bakalım."

Barnes geri döndü ve öne eğilerek mumla piposunu yaktı.

"Sinirlerim bozuk ama aklım başımda," dedi ince bir dumanı dışarı üflerken. "Hislerim bana dışarıda, koridorda gezinen bir şey olduğunu söylüyor, mantığımsa tüm bunların saçmalık olduğunu. Kartlarım nerede?"

Tekrar yere oturdu, kendisine dağıtılan kartları alıp dikkatle inceledi ve ilk eli oynadı.

"Sıra sende, White," dedi kısa bir duraklamadan sonra. White hiç tepki vermedi.

"A, uyumuş," dedi Meagle, "Uyan, ihtiyar. Uyan da oyna."

Yanında oturan Lester, White'ı kolundan tutup önce nazikçe sonra biraz daha sertçe sarstı ama sırtı duvara dayalı, başı öne eğik hâlde oturan White hiç tepki vermedi. Meagle onun kulağına bas bas bağırdı, sonra dönüp şaşkın bir yüz ifadesiyle ötekilere baktı.

"Ölü gibi uyuyor," dedi sırıtarak. "Neyse ki hâlâ arkadaşlık edebilecek üç kişiyiz."

"Evet," dedi Lester başıyla onaylayarak.

"Tabii eğer... Aman Tanrım! Yoksa–"

Sözünü tamamlayamadan sustu ve titreyerek diğerlerini süzdü.

"Yoksa ne?" diye sordu Meagle.

"Hiçbir şey," dedi Lester. "Hadi onu uyandıralım. Bir daha deneyin. *White! White!*"

"Yararı yok," dedi Meagle ciddi bir tavırla; "bu uykuda bir terslik var."

"Ben de onu demek istemiştim," dedi Lester, "eğer böyle uyuyorsa o zaman sakın–"

Meagle ayağa fırladı. "Saçmalık," dedi sertçe. "Yorgun düştü;

hepsi bu. Yine de hadi onu yüklenip dışarı çıkalım. Sen bacaklarından tut, Barnes da mumu alıp önden gitsin. Tamam mı? Kim o?"

Kapıya doğru şöyle bir baktı. "Biri kapıya vurdu sandım," dedi mahcup bir gülümsemeyle. "Hadi, Lester, yüklen bakalım. Bir, iki. Lester! Lester!"

Öne atıldığında geç kalmıştı, Lester yere uzanıp başını kollarının arasına almış ve uykuya dalmıştı, onu uyandırmak için ne kadar uğraştıysa da başaramadı.

"Lester da... u-uyumuş," diye kekeledi. "Uyumuş!"

Şöminenin rafından eline almış olduğu mum yere damlarken Barnes, hiçbir şey demeden uyuyanlara öylece bakakaldı.

"Bundan kurtulmamız gerek," dedi Meagle. "Çabuk!" Barnes duraksadı. "Onları burada bırakamayız–" diye söze başladı.

"Bırakmak zorundayız," dedi Meagle, sert bir sesle. "Sen uyuyakalırsan ben giderim. Çabuk! Hadi."

Ötekini kolundan tutup kapıya çekmeye çalıştı. Barnes onun elinden kurtuldu, mumu tekrar rafın üzerine koyup bir kez daha uyuyanları uyandırmayı denedi.

"Olmuyor," dedi en sonunda ve onları bırakıp Meagle'a döndü. "Sen sakın uyuma," dedi endişeyle.

Meagle hayır anlamında başını salladı, bir süre huzursuz bir sessizlik içinde beklediler. "Kapıyı kapatalım bari," dedi Barnes sonunda.

Odayı boylu boyunca geçip kapıyı yavaşça kapadı. O sırada arkasında bir patırtı duyunca dönüp baktı ve Meagle'ı şöminenin önünde yere yığılmış hâlde buldu.

Soluğu kesilen Barnes olduğu yerde kalakaldı. Odanın içindeki hava akımı nedeniyle titreşen mum ışığı, uyuyanların tuhaf pozisyonlarını belli belirsiz aydınlatıyordu. Sinirleri iyice bozulmuş olan Barnes kapının öte yanında bir iş çevrildiği, tuhaf bir kargaşa yaşandığı hissine kapıldı. Islık çalmaya çalıştı ama dudakları kurumuştu, düşünmeden eğilip yere saçılmış kartları toplamaya koyuldu. Bir iki

kez durup başı önünde, kulak kesildi. Dışarıdaki kargaşa artmaya başlamıştı sanki, merdivenden kuvvetli bir gıcırtı yükseldi.

Barnes, "Kim var orada?" diye seslendi yüksek sesle.

Gıcırtı kesildi. Kapıya gitti, çekip kapıyı açtı ve koridora fırladı. Yürürken korkuları aniden yok olup gitti.

"Hadi bakalım," diye hafifçe güldü. "Hepiniz! Hepiniz! Çıkın ortaya; o cehennemlik çirkin yüzlerinizi gösterin! Saklanmayın!"

Tekrar güldü ve yürümeye devam etti; şöminenin önündeki yığın kaplumbağa gibi başını uzatıp uzaklaşan ayak seslerini korkuyla dinledi. Dinleyenlerin yüz hatları, ayak sesleri duyulmayacak kadar uzaklaşana dek gevşemedi.

"Aman Tanrım, Lester. Onu delirttik," diye korkuyla fısıldadı Meagle. "Onun peşinden gitmeliyiz."

Yanıt gelmedi. Meagle ayağa fırladı. "Duyuyor musunuz?" diye bağırdı. "Dalga geçmeyi bırakın, bu ciddi bir durum. White! Lester! Duyuyor musunuz?"

Eğilip onları öfkeyle karışık hayretle yokladı. "Pekâlâ," dedi titreyen bir sesle, "Beni korkutamazsınız, biliyorsunuz değil mi?"

Dönüp abartılı bir umursamazlıkla kapıya doğru yürüdü. Hatta dışarı çıkıp aralıktan içeriyi gözetledi ama uyuyanlar hiç kıpırdamadı. Meagle arkasındaki karanlığa şöyle bir baktıktan sonra telaşla tekrar odaya girdi.

Birkaç saniye onlara bakarak öylece bekledi. Evdeki sessizlik korkunçtu, uyuyanların soluk alıp verişleri bile duyulmuyordu. Ani bir kararla şömine rafından mumu kapıp alevini White'ın parmağına tuttu. Sersemlemiş hâlde arkaya doğru sendeledi, tam o sırada ayak sesleri tekrar duyuldu.

Meagle, titreyen elinde mumu tutarak bir süre bekleyip dinledi. Uzaktaki merdiveni tırmanan ayak sesleri duydu ama o kapıya giderken sesler aniden kesildi. Genç adam koridorda biraz ilerledi, onlar da merdivenden hızla indiler, sonra da alt kattaki koridorda koşar adım yürümeye başladılar. Meagle dönüp ana merdivene gidince sesler tekrar kesildi.

Genç adam bir süre merdiven korkuluğundan aşağı sarkarak kulak kabarttı ve aşağıdaki karanlığın içinde bir şey var mı diye görmeye çalıştı, sonra ağır ağır alt kata indi, mumu başının üstüne kaldırarak çevresine dikkatle baktı.

"Barnes!" diye seslendi. "Neredesin?" Korkudan titreyerek koridor boyunca ilerledi, tüm cesaretini toplayarak kapıları itip açmaya ve boş odalara korkuyla bakmaya başladı. Sonra, birdenbire ayak sesleri hemen önünden geldi.

Meagle mumun sönmesinden korktuğu için yavaş hareket ederek sesleri takip etti, en sonunda duvarları rutubetli, zemini çatlak büyük bir boş mutfağa vardı. Tam karşısında, mutfağın içindeki bir odanın kapısı henüz kapanmıştı. Ona doğru koştu ve kapıyı iterek açtı, soğuk bir esinti mumun sönmesine neden oldu. Dehşet içinde donup kaldı.

"Barnes!" diye seslendi tekrar. "Korkma, benim, Meagle!"

Yanıt gelmedi. Karanlığa gözünü dikip baktı, sürekli yakınlarda bir şeyin kendisini gözetlediği hissine kapılıyordu. O sırada ayak seslerini üst katta yine duydu.

Telaşla geri gitti, mutfaktan geçerek dar koridorda el yordamıyla ilerledi. Artık karanlığa gözü alışmıştı, sonunda merdivenin başına gelince hiç ses çıkarmadan tırmanmaya başladı. Tam sahanlığa varmıştı ki bir karaltının duvarın köşesini dönüp gözden kaybolduğunu gördü. Ses çıkarmamaya hâlâ özen göstererek ayak seslerini en üst kata kadar takibe devam etti ve avını kısa bir koridorun sonunda köşeye kıstırdı.

"Barnes!" diye fısıldadı. "Barnes!"

Karanlıkta bir şey kımıldadı. Koridorun sonundaki küçük yuvarlak bir pencere karanlığı biraz olsun kırarak hareketsiz duran birinin ana hatlarını ortaya çıkardı. Meagle, daha fazla yaklaşmak yerine, aniden korkunç bir kuşkuya kapılarak neredeyse karşısındaki kadar hareketsiz bekledi. Gözünü ondan ayırmadan ağır ağır geriledi, karşısındaki ona doğru ilerleyince de canhıraş bir çığlık attı.

"Barnes! Tanrı aşkına! Sen misin?"

Sesinin yankısı havada asılı kaldı ama karşısındaki hiç oralı olmadı. Bir an tüm cesaretini toplayıp onun kendisine yaklaşmasına göğüs germeyi denedi, ardından boğuk bir çığlık atarak arkasını dönüp kaçtı.

Koridorlar labirent gibi kıvrılıyordu, Meagle onları körlemesine geçerek boş yere merdiveni aradı. Alt kata inip ön kapıyı açabilirse—

Hıçkırıklara boğuldu, ayak sesleri yine yükselmişti. Çıplak koridorlarda hantal adımlarla ileri geri, içeri dışarı gürültüyle koşuyorlar, sanki onu arıyorlardı. Meagle dehşete kapılıp olduğu yerde kalakaldı, sonra onlar yaklaşırken küçük bir odaya girdi ve onlar geçip giderlerken kapının arkasında bekledi. Odadan çıkıp çıt çıkarmadan hemen aksi yöne koştu, bir dakikada peşine düştüler. Uzun koridoru bulup onu son hız koşarak geçti. Merdivenin, koridorun sonunda olduğunu biliyordu, ayak sesleri hemen arkasında olduğundan merdivenden körlemesine, telaşla indi. Ayak sesleri ona yetişti, Meagle kenara çekilip geçmelerine izin verdi, bir yandan da zıvanadan çıkmış gibi kaçmaya devam etti. Sonra sanki birdenbire ayağı yerden kesildi ve uçuverdi.

Lester sabah uyandığında güneş ışığı pencereden odaya sızıyordu, White da doğrulmuş, şaşkınlık içinde fena hâlde su toplamış olan bir parmağıyla ilgileniyordu.

"Diğerleri nerede?" diye sordu Lester.

"Gitmişler herhalde," diye karşılık verdi White. "Biz uyumuşuz."

Lester ayağa kalktı, tutulmuş kol ve bacaklarını esnetti, üstünün başının tozunu eliyle silkeledi ve koridora çıktı. White da onu takip etti. Koridorun öbür ucunda yerde yatan bir karaltı onların yaklaşırken çıkardıkları sesi duyup doğrulunca Barnes'ın yüzü ortaya çıktı. "Vay canına, uyumuşum!" dedi şaşırarak. "Buraya geldiğimi hatırlamıyorum. Nasıl geldim ben buraya?"

Lester ciddi bir tavırla, "Kestirmek için güzel bir yer bulmuşsun," dedi ve merdiven korkuluğundaki aralığı gösterdi. "Şuraya baksana! Bir metre daha gitsen nerede olacakmışsın?"

Pervasızca kenara kadar gidip aşağı baktı. Onun şaşkınlıkla bağırması üzerine diğerleri de yaklaştılar ve üçü birlikte aşağıdaki ölü adama bakakaldılar.

Jerry Bundler

Küçük bir pazar kasabası olan Torchester'ın büyük hazırlıklar yaptığı Noel'e birkaç gün kalmıştı. İnsanlarla dolup taşan dar sokaklar şimdi neredeyse bomboştu; Londra'dan gelen ucuz eşya satıcısı bütün akşam çalışıp çabaladıktan sonra kalan nefesiyle de gaz lambasını söndürmeye çalışıyordu, açık olan son dükkânlar da hızla kapanıyordu.

Boar's Head'in konforlu kahve salonunda, handa kalan, çoğunluğu gezgin satıcı, beş altı müşteri ateşin başında oturmuş konuşuyorlardı. Sohbet konuları ticaretten politikaya, politikadan da dine kaymıştı, böylece kolaylıkla doğaüstü şeylere sıra gelmişti. Daha önce tutmadığı hiç görülmemiş üç hayalet hikâyesi de umulan etkiyi göstermemişti; dışarısı çok gürültülü, içerisiyse fazla aydınlıktı. Anlatan işin ustası olunca dördüncü hikâye daha başarılı oldu; sokaklar artık iyice sessizleşmişti, adam da lambaları söndürmüştü. Şöminenin titrek ışığı bardakların üstünde parıldayıp duvarlarda gölgelerle dans ederken hikâye o kadar büyüleyici bir etki bıraktı ki varlığı unutulan garson George, karanlık bir köşeden aniden çıkıp odadan dışarı süzülünce herkes çok rahatsız oldu. "İşte iyi bir hikâye diye buna derim," dedi adamlardan biri, viskili sıcak içkisinden bir yudum alırken. "Tabii, ruhların insanların arasına karışmayı sevdikleri çok eski bir fikir. Zamanında bir adam bana Great Western tren yolunda bir hayaletle birlikte yolculuk yaptığını ve kondüktör biletleri kontrol etmeye gelene kadar bundan hiç kuşkulanmadığını söylemişti. Arkadaşımın dediğine göre, hayaletin durumu kurtarmak için ceplerinde ve yerlerde bileti araması hayli dokunaklıymış.

En sonunda vazgeçmiş ve belli belirsiz bir iniltiyle havalandırma deliklerinin içinden kaybolup gitmiş."

"Bu kadarı yeter, Hirst," dedi başka bir adam.

"Şakası edilecek bir konu değil bu," dedi dikkatle dinlemekte olan ufak tefek yaşlı bir beyefendi. "Hayaletleri kendim hiç görmedim ama onları gören insanlar bilirim; onların öteki dünya ile aramızda çok ilginç bir bağ oluşturduklarına inanırım. Bu evle de ilgili bir hayalet hikâyesi var, biliyorsunuz değil mi?"

"Hiç duymadım," dedi bir başkası, "hem de yıllardır buradayım."

"Çok eski bir hikâye," dedi yaşlı bey. "Jerry Bundler'ı duymuşsundur, değil mi George?"

"Yani, ufak tefek bi' şeyler duydum, efenim," dedi yaşlı garson, "ama onları pek takmadım. Bur'da onu gördüğünü söyleyen bi' arkadaş vardı, patron onu hemen kapının önüne koyuverdi."

"Babam bu kasabanın yerlisiydi," dedi yaşlı bey, "hikâyeyi iyi bilirdi. Dürüst bir adamdı, kiliseye de düzenli olarak giderdi ama hayatında bir kez bu evde Jerry Bundler'ın hayaletini gördüğünü söylediğini duymuştum."

"Peki, kimmiş bu Bundler?" diye sordu bir ses.

"Londralı bir hırsız, yankesici, haydut; o uğursuz elini atabildiği her işi yaparmış," diye yanıt verdi yaşlı bey; "seksen yıl kadar önce bir Noel haftası onu bu eve kadar kovalamışlar. Yine bu salonda son akşam yemeğini yemiş, yatmak üzere odasına çıktığında Londra'dan beri onu takip eden ama kısa süreliğine izini kaybetmiş olan Bow Street'ten iki hafiye, hancıyla birlikte kapısına dayanmışlar. Kapı kalın meşeymiş, çok da sağlammış, o yüzden adamlardan biri bahçeye çıkıp kısa bir merdiven yardımıyla pencere pervazına tırmanmış, diğeri de kapının dışında beklemiş. Aşağıda, avluda toplananlar adamı pencere pervazında çömelirken görmüşler, sonra birdenbire bir cam şangırtısı duyulmuş ve adam bir çığlık atarak ayaklarının dibine, taşa yığılmış. O sırada ay ışığında, pencereden uzanmış gözetleyen yankesicinin beyaz yüzü belirmiş, avludakilerin

kimisi olduğu yerde kalmış kimisi de eve koşup diğer adamın kapıyı kırmasına yardım etmiş. İçeri girmek o zaman bile zor olmuş çünkü kapının arkasına ağır mobilya yığılıymış ama sonunda girmişler ve ilk gözlerine çarpan yatağın tepesinden kendi fularının ucunda sallanan Jerry'nin ölü bedeni olmuş."

"Hangi yatak odasıymış bu?" diye sordu birkaç kişi birden.

Anlatan kişi başını iki yana salladı. "Size bunu söyleyemem; ama rivayete göre Jerry'nin ruhu hâlâ bu evde dolaşıyormuş, babam da burada son kaldığında Jerry Bundler'ın yatağın tepesinden inerek kendisini boğmaya kalktığını kesin bir dille anlatırdı."

"Bu kadarı yeter," dedi tedirgin bir ses. "Keşke akıl edip babanıza hangi oda olduğunu sorsaydınız."

"Niye soracaktım?" diye sordu yaşlı bey.

"E, o odada yatmamaya bakardım, ondan," dedi kısaca aynı ses.

"Korkacak bir şey yok," dedi diğeri. "Hayaletlerin birine zarar verebileceklerine hiç inanmam. Nitekim babam da onu rahatsız edenin hayaletin iğrenç görüntüsü olduğunu, aslına bakılırsa Jerry'nin, ancak parmakları pamuktan biri kadar zarar verebileceğini kabul etmişti."

"Bütün bunlar çok hoş," dedi yine son konuşan adam, "hayalet hikâyesine hiç itirazım olmaz, beyefendi, ama insanın yatacağı yerde geçen bir hayalet hikâyesi anlatmak bana kalırsa centilmenliğe yakışmıyor!"

"Amaan! Saçmalık!" dedi yaşlı bey ayağa kalkarken, "hayaletler size bir zarar veremez. Kendi hesabıma, ben bir tane görmek isterdim doğrusu. İyi geceler, beyler."

"İyi geceler," diye karşılık verdi diğerleri. "Umarım Jerry size bir uğrar," dedi kaygılı adam kapı kapanırken.

"Biraz daha viski getir, George," dedi iri yarı bir satıcı. "Bu konular konuşulurken ben de sohbete ayak uydurabilecek cesareti bulmak istiyorum."

"Lambaları yakayım mı, Bay Malcolm?" diye sordu George.

"Hayır, ateş yetiyor," dedi gezgin satıcı. "Pekâlâ beyler, aranızda daha fazla bir şey bilen var mı?"

"Bence yeterince dinledik," dedi başka bir adam, "yakında ruhlar görmeye başlayacağız, üstelik hepimiz az önce çıkan bey gibi değiliz."

"İhtiyar şarlatan!" dedi Hirst. "Onu sınamak isterdim. Jerry Bundler kılığına girip ona cesaretini sergileme fırsatı versem mi, ne dersiniz?"

Malcolm, birkaç zayıf "hayır"ı bastırarak tok sesiyle, "Bravo!" dedi. "Sırf şakasına, beyler!"

"Hayır, hayır. Boşver gitsin, Hirst," dedi bir diğeri.

"Sırf şakasına," dedi Hirst hevesle. "Yukarıda Rivals'ta oynarken kullanacağım bir şeyler var; kısa pantolon, kemer tokaları, öyle şeyler. Böyle fırsat kolay bulunmaz. Biraz beklerseniz size kostümlü bir prova izlettiririm, adı Jerry Bundler; ya da, Gece İnfazcısı."

"Bizi korkutamazsın," dedi satıcı tok bir kahkaha atarak.

"Bilemem," dedi Hirst zekice, "Oyunculuğa bakar o iş, ben de o konuda hayli iyiyim, öyle değil miyim, Somers?"

Arkadaşı gülerek, "Eh, bir amatör için iyi sayılırsın," dedi.

"Bir altın lirasına bahse girerim ki beni korkutamazsın," dedi iri yarı satıcı.

"Anlaştık!" dedi Hirst. "İddiayı kabul edip önce sizi sonra da yaşlı beyefendiyi korkutacağım. Bu beyler de hakemlik yaparlar."

"Bizi korkutamazsınız, efendim, çünkü biz haberdarız şimdi ama yaşlı adamı rahat bırakın derim. Tehlikeli bir oyun bu."

"Peki, önce bir sizi deneyelim," dedi ayağa fırlayan Hirst. "Lambaları yakmak yok, ona göre."

Hirst çevik adımlarla odasına çıktı, çoğu bir hayli içmiş olan diğerleri kalıp onun davranışlarını tartışmaya başladılar. Bunun sonucunda ikisi kalkıp yatmaya gitti.

"Oyunculuğa çok meraklı," dedi Somers piposunu yakarken. "Neredeyse en iyiler kadar iyi olduğunu düşünüyor. Bize fark etmez

ama onun yaşlı adama gitmesine izin vermeyeceğim. O da bizim için oynama fırsatını yakalayınca bunun üzerinde durmayacaktır zaten."

"Umarım elini çabuk tutar," dedi Malcolm esneyerek, "saat çoktan on iki oldu bile."

Yaklaşık yarım saat geçti. Malcolm cebinden saatini çıkarmış kurmakla uğraştığı sırada bir iş için bara gönderilen garson George aniden odaya girip telaşla yanlarına geldi.

"Geliyo', beyler," dedi nefese nefese kalmış bir hâlde.

İri yarı satıcı kıkırdayarak, "Şu işe bak, korktun demek George," dedi.

"Öyle ani oldu ki," dedi George süklüm püklüm, "hem onu barda görmeyi beklemiyordum. Orası çok loş, o da barın arkasında yerde oturuyo'du. Az kalsın üstüne basacaktım."

"Biraz erkek ol, George, ama sen hiç ümit vadetmiyorsun, " dedi Malcolm.

"Beni gafil avladı," dedi garson. "Gerçi or'da olduğunu bilseydim bara tek başıma gitmezdim, bence siz de gitmezdiniz, efenim."

"Saçmalama!" dedi Malcolm. "Gidip onu buraya getireyim."

Onu kolundan yakalayan George, "Nasıl bi' şey olduğunu bilmiyorsunuz, efenim," dedi. "Yüzüne bakılacak gibi bi' şey değil, tek başınıza gerçekten olmaz. Şeyi var... Nasıl denir?"

Merdivenden gelen boğuk bir çığlıkla hepsi birden ayağa fırladı, birinin koridor boyunca telaşla koştuğunu duydular. Kimse bir şey diyemeden kapı hızla açıldı, odaya dalan biri soluk soluğa ve tir tir titreyerek üzerlerine atıldı.

"Ne var? Ne oldu?" diye sordu Malcolm. "A! Bay Hirst'müş bu." Adamı kuvvetle sarsıp içki bardağını onun dudaklarına götürdü. Hirst kendisine uzatılan içkiyi kana kana içtikten sonra derin bir nefes alıp Malcolm'u kolundan yakaladı.

"Lambaları yak, George," dedi Malcolm.

Garson kendisinden istenileni telaşla yerine getirdi. Kısa pan-

tolon ve palto içinde, kafasında yana kaymış kocaman bir peruk ve yüzünde sahne makyajıyla gülünç ama acınası bir görünüm sergileyen Hirst, tir tir titreyerek Malcolm'a sımsıkı yapıştı.

"Hadi artık, ne oldu?" diye sordu Malcolm.

"Onu gördüm," diye yanıt verdi Hirst, hıçkırıklara boğularak. "Aman Tanrım, bir daha asla maskaralık etmeyeceğim, asla!"

"Neyi gördün?" diye sordu diğerleri.

"O adamı... o şeyi... o hayaleti... her neyse onu!" dedi Hirst çılgına dönmüş hâlde.

"Palavra!" dedi Malcolm, huzursuzca.

"Merdivenden iniyordum," dedi Hirst. "Onun yapacağını düşündüğüm gibi hoplaya zıplaya iniyordum. Bir el hissettim—" Birden durdu ve aralık kapıdan koridora kaygıyla baktı. "Onu yine gördüğümü sandım," diye fısıldadı.

"Bakın, merdivenin başında. Bir şey görebiliyor musunuz?"

"Hayır, orada hiçbir şey yok," dedi Malcolm, kendi sesi de hafifçe titriyordu. "Devam et. Omzunda bir el hissettin..."

"Arkamı döndüm ve onu gördüm; ufak iğrenç bir kafa, ölü gibi bembeyaz bir yüz. Öf!"

"Benim barda gördüğüm de buydu," dedi George. "Korkunçtu; şeytan gibi bir şeydi!"

Hirst ürperdi, Malcolm'un kolunu sımsıkı tutmayı sürdürerek bir sandalyeye çöktü.

Söyleyecek söz bulamayan Malcolm, "E, şaşılacak şey doğrusu," dedi diğerlerine dönerek. "Bu eve son gelişimdir bu."

"Ben yarın gidiyorum," dedi George, "o bara bir daha tek başıma gitmem, hayır, elli sterline bile olmaz!"

"Onun hakkında konuştuğumuz için oldu bu sanırım," dedi adamlardan biri, "hepimiz bunun hakkında konuşup durduk, aklımız hep bundaydı. Aslında farkında olmadan bir ruh çağırma halkası oluşturduk."

"O yaşlı beyefendiye lanet olsun!" dedi Malcolm hararetle. "Ye-

min ederim, neredeyse yatmaya korkacağım. İkisinin birden bir şey gördüklerini sanmaları tuhaf."

"Onu, sizi gördüğüm kadar açık seçik gördüm, efenim," dedi George ciddiyetle. "Belki koridorun ilerisine bakarsanız kendiniz de görürsünüz."

George'un parmağını gözleriyle takip ettiler ama hiçbir şey göremediler, gerçi aralarından biri duvarın köşesinden bir kafanın çıktığını sandı.

"Kim bara gelir?" dedi Malcolm çevresindekilere bakarak.

"Sen istiyorsan gidebilirsin," dedi aralarından biri hafifçe gülerek, "biz seni burada bekleriz."

İri yarı satıcı kapıya gidip koridorda birkaç adım ilerledi. Sonra durdu. Ortalık hayli sessizdi, ağır ağır koridorun sonuna kadar yürüdü, barı ayıran cam bölmeden içeri korka korka baktı. Üç kez girecek gibi oldu, sonra dönüp arkasını kollayarak soluğu yine odada aldı.

"Onu gördünüz mü, efenim?" diye fısıldadı George.

"Bilmiyorum," dedi Malcolm kısaca. "Bir şey gördüğümü sandım ama bana öyle gelmiş de olabilir. Şu an her şeyi görebilecek bir ruh hâlindeyim. Şimdi kendinizi nasıl hissediyorsunuz, beyefendi?"

Bütün gözler kendisine çevrilince Hirst de, "Ah, şimdi biraz daha iyiyim," diye kestirmeden yanıt verdi. "Eminim ki benim kolay korktuğumu düşünüyorsunuz ama onu görmediniz."

Gülümsemekten kendini alamayan Malcolm, "Hiç de değil," diye karşılık verdi.

"Ben yatmaya gidiyorum," dedi Hirst, gülümsemeyi fark etmiş ve içerlemişti. "Benim odamda yatar mısın, Somers?"

"Seve seve," dedi arkadaşı, "yeter ki gaz lambasını sabaha kadar yanık bırakıp uyumaya bir itirazın olmasın."

Oturduğu yerden kalktı, salondakilere dostça iyi geceler dilediktten sonra kırgın arkadaşıyla birlikte salondan çıktı. Diğerleri onları merdivenin başına kadar geçirdi, odalarının kapısının kapandığını duyduktan sonra da kahve salonuna geri döndüler.

İri yarı satıcı, "E, sanırım iddia suya düştü, değil mi?" diye sordu, ateşi şöyle bir karıştırdıktan sonra şöminenin önündeki halının üstünde bacaklarını açmış dikilerek. "Gerçi bana kalırsa ben kazandım. Hayatımda bir adamın bu kadar korktuğunu görmemiştim. İlahi bir adalet var bu işte, öyle değil mi?"

"İlahiyatı da adaleti de bırakın şimdi," dedi dinleyenlerden biri, "bu gece kim benimle kalacak, onu söyleyin?"

"Ben," dedi Malcolm içtenlikle.

"Biz de sizinle bir odayı paylaşacağız herhalde, Bay Leek; öyle değil mi?" dedi üçüncü adam dördüncüsüne dönerek.

"Hayır, teşekkür ederim," diye karşılık verdi diğeri. "Ben hayaletlere inanmam. Odama biri girecek olursa çeker vururum."

"Bir hayalete bu şekilde zarar veremezsiniz, Leek," dedi Malcolm kesin bir tavırla.

"E, çıkan ses bana güç verir," dedi Leek, "hem evdekileri de uyandırır. Ama eğer siz kaygılanıyorsanız, beyefendi," dedi sırıtarak onunla aynı odada kalmayı öneren adama, "George odanızda paspasın üstünde uyumaktan memnuniyet duyacaktır eminim."

"Seve seve," diye coşkuyla karşılık verdi George, "bi' de, gaz lambasını söndürmek için siz beyefendiler de benimle bara kadar gelirseniz sizlere ne kadar teşekkür etsem azdır."

Leek dışındakiler hep birlikte dışarı çıktılar, önlerine dikkatle bakarak ilerlediler, George bardaki gaz lambalarını söndürdükten sonra da başlarına bir iş gelmeden kahve salonuna geri döndüler, Leek'in alaycı sırıtışını görmezden gelerek odalarına çekilmeye hazırlandılar.

"Sen lambayı söndürürken mumu bana ver, George," dedi satıcı.

Garson mumu verip gaz lambasını söndürdü, tam o sırada hepsi dışarıdaki koridorda bariz bir ayak sesi duydu. Ayak sesi kapının önünde kesildi. Odadakiler nefeslerini tutup beklerken kapı gıcırdayarak ağır ağır açıldı. Saçları kısacık kesilmiş küçük, yuvarlak bir kafa ve çökmüş gözleri kötü kötü bakan bembeyaz bir yüz kapıda belirince ağzı açık kalan Malcolm birkaç adım geriledi.

Yaratık onlara bakarak kısa bir süre bekledi, mum ışığında tuhaf tuhaf gözlerini kırpıştırıyordu. Ardından yan yan yürüyerek odanın ortasına kadar geldi, şaşırmış gibi orada durdu.

Hiç kimse ne tek kelime etti ne de kıpırdadı, yaratık kirli fularını çıkartıp kafası omzunun üstüne düşerken herkes korkunç bir merakla izledi. Yaratık bir an durdu, sonra paçavrayı önünde tutarak Malcolm'a yaklaştı.

Bir ışık çakması ve patlama sesiyle birlikte mum söndü. Ortalığa barut kokusu yayıldı, karanlıkta yerde bir şey kıvranıyordu. Belli belirsiz, boğuk bir öksürük duyuldu, ardından ortalık sessizliğe gömüldü. İlk konuşan Malcolm oldu. "Kibrit," dedi tuhaf bir sesle. George bir tane çaktı. Ardından gaz lambasını kapıp fitilini kibritle yaktı. Malcolm yerdeki şeyi ayağıyla şöyle bir yoklayınca onun yumuşak olduğunu anladı. Salondakilere baktı. Ona bir şeyler sordular ama Malcolm başını onaylamayarak salladı. Mumu yaktı, çömelip yerdeki sessiz şeyi inceledi. Sonra aniden doğruldu, mendilini su sürahisinde ıslattı ve tekrar çömelip beyaz suratı ciddi bir tavırla sildi. Ardından korkunç bir çığlık atıp parmağıyla onu göstererek ayağa fırladı. Tabancası yere düşen Leek, bu manzarayı görmemek için ellerini yüzüne kapadı ama diğerleri öne çıkarak Hirst'ün ölü yüzüne gözlerini dikip büyülenmiş gibi bakakaldılar.

Henüz kimse tek kelime etmemişti ki kapı açıldı, Somers telaşla içeri girdi. Gözleri yere takıldı. "Aman Tanrım!" diye bağırdı. "Yoksa siz..."

Kimseden ses çıkmadı.

"Ona yapma demiştim," dedi boğulur gibi bir sesle, "Ona yapma demiştim. Ona söylemiştim..."

Sırtını duvara dayadı, beti benzi atmıştı, kollarını kuvvetsizce öne uzattı ve bayılıp satıcının kollarına yığıldı.

Esmer Adamın Hizmetkârı

I

Solomon Hyams'ın dükkânı Commercial Road'a çıkan işlek sokaklardan birinin üzerindeydi. Vitrininde, eski kol saatlerinden denizci çizmelerine kadar her beğeniye ve ihtiyaca hitap eden, rehin bırakılıp geri alınmamış çeşit çeşit eşya sergilenirdi. İçtenlikle "harika" diye tarif edilmiş tomar tomar puroya komik fiyatlar isteniyordu, gümüş saatler ise hantal görünümlerini mazur göstermek amacıyla "güçlü kuvvetli işçiler için" açıklamasıyla satışa sunulmuşlardı. Dar bir ara sokaktaki yan girişte, âdet olduğu üzere üç pirinç top asılıydı, Bay Hyams'ın müşterileri dükkâna buradan girip çıkarlardı. İçeri iyimser insanlar olarak girer, Bay Hyams'a kendilerinden emin bir edayla gülümser, tartışır, cır cır itiraz eder, sonra da bariz ve iflah olmaz kötümserler olarak dükkândan ayrılırlardı.

Ne var ki, rehinciyi bunların hiçbiri rahatsız etmezdi. Kilise giysilerini bir tramvay bileti karşılığında rehinden kurtarmak isteyen içkili adama oturması için bir sandalye teklif edilirdi, bu sırada tezgâhtar onun dükkândan olabildiğince çabuk çıkarılması için para karşılığı anlaşabileceği birkaç arkadaşını bulmaya giderdi; rayicin üstünde bir para koparmayı uman yaşlı bir kadın, Bay Hyams'ın

duyarsızlaşmış kulaklarına fena hâlde acıklı bir hikâye fısıldayınca o da aynı değerli tezgâhtarla baş başa kalırdı, hatasını anlayıp aniden neşelenir, kendisine teklif edileni alırdı. Bay Hyams'ın iş yapma yöntemleri gürültüden ve gösterişten uzaktı, söylentilere bakılırsa rehinci dilediği zaman emekliye ayrılıp lüks içinde yaşayabilirdi.

Kasım ayında soğuk, kasvetli bir öğleden sonra, ara sıra sağlığını koruma konusunda karışık düşüncelere kapılan Bay Hyams, hava almak için dükkânın kapısına çıkmış dikiliyordu. Hava isliydi, birbirine karışmış pek çok kokuyla yüklüydü, yine de küf kokulu dükkândan sonra neredeyse şifalı sayılırdı. Sokağın karşı tarafındaki, pencereleri kirli, tabelalarının rengi solmuş büyük meyhanede gaz lambalarını şimdiden yakmaya başlamışlardı, böylece burası gündüz vakti büründüğü kasvetten arınıp ışık ve hayat dolu bir uğrak yerine dönüşecekti. Müşterilerinin çoğu dükkân ziyaretleri için gündüzün geceye karıştığı saatlerdeki romantik ışığı tercih ettiklerinden, kendi yerinde lambaları yakmak için hiçbir zaman acele etmeyen Bay Hyams, serin havadan içerinin sıcağına kaçmak üzereydi ki durmuş vitrinine bakan sağlam yapılı bir denizci dikkatini çekti. Bay Hyams hafifçe ellerini ovuşturdu. Bu denizcinin hoş ve cebi paralı bir hâli vardı, rehincinin vitrini de ona satmak isteyeceği, aslında adamın hiçbir işine yaramayacak pek çok ufak tefek parçayla doluydu.

Adam vitrinin önünden geçti, yürüyüp gidecek gibi oldu ama sonra rehincinin önünde kararsızlıkla durdu.

"Saat mi istiyorsunuz?" dedi öteki tatlı tatlı. "İçeri buyurun."

Bay Hyams tezgâhın arkasına geçip bekledi.

"Ne bir şey satın almak istiyorum ne de rehin bırakmak," dedi denizci. "Buna ne diyeceksin?"

Bilmeceleri, hele de işini engelleyecek gibi olanları sevmeyen Bay Hyams, kalın kaşlarını kaldırıp denizciye kötü kötü baktı.

"Sakin sakin iki satır konuşabiliriz," dedi denizci, "senle ben; birlikte bi' iş yapabiliriz, senle ben. Baş başa, içerki odada bi' kadeh sıcak bişiy içip konuşalım mı, ne dersin?"

Bay Hyams duraksadı. Ufak tefek yasadışı işler yapmaktan çekinmezdi ama benzer bir öneriyle kendisine yaklaşmış olan başka bir denizci gözünün önüne geldi, bu denizci dört bardak romu devirdikten sonra bir borç senedi karşılığında ondan kendisine yirmi sterlin vermesini istemişti. Üzerinden uzun zaman geçmişti ama hatırladıkça hâlâ öfkeleniyordu.

"Nasıl bir işmiş bu?" diye sordu.

"Belki de senin boyunu aşan bi' iştir," dedi denizci küçümser bir tavırla. "Daha büyük bi' yeri deneyeyim. Bu dört köşe suratlı ayakçı ne demeye ortalıkta dolaşıyor?"

"İşine bak," dedi rehinci, üçüncü kişi olarak kendi hâlinde bekleyen tezgâhtara. "Dükkâna göz kulak ol. Bu beyefendiyle benim içerideki odada işimiz var. Böyle buyurun, efendim."

Tezgâhın kapağını kaldırdı, önden giderek denizciyi dükkânın arkasındaki küçük, dağınık bir odaya kabul etti. Ateşin üstünde bakır bir çaydanlık fokurduyordu, çay sofrası da önceden kurulmuştu. Konuğuna oturması için rengi solmuş bir deri koltuğu gösteren rehinci, dolaptan dörtte üçü dolu bir rom şişesi ve bir çift bardak çıkardı.

Şişeye içi giderek bakan denizci, "Ben çay alayım," dedi.

Rehinci kulak kesildi, "Saçmalama," dedi ortamı ısıtmaya çalışarak, "senin gibi muzip bir adam çay içmez. Bundan iç biraz."

"Çay dedim kahrolası!" dedi diğeri. "Çay dedimse çay istiyom demektir."

Sinirlerine hâkim olan rehinci şişeyi yerine kaldırdı, masaya oturup çaydanlığa uzandı ve çayı koydu. Çizdikleri tablo tam anlamıyla günlük hayatın hoş bir kesitiydi, bu kare içkiyle mücadele konuşmalarında sunum malzemesi olarak kullanılabilirdi. İnce uzun bir Yahudi ile iri kıyım bir denizci fokurdayan zararsız bir çaydanlığın başında oturmuş sohbet ediyorlardı. Ama Bay Hyams huzursuzlandı. Aklı fikri işteydi; ötekiyse, çaya ve yiyeceklere saldırışına bakılırsa keyif peşindeydi. Bir kez daha bir önceki denizci gözlerinin önüne

gelen Bay Hyams, karşısındaki doldurması için dördüncü kez fincanını uzatınca kaşlarını sertçe çattı.

"Şimdi de bir puro zamanı," dedi konuğu, koltuğunda arkasına yaslanırken. "İyi bi' tane olsun yalnız. Tanrım, dünya varmış! Beş gün önce karaya çıktığımdan beri ilk kez rahat yüzü görüyom."

Rehinci homurdandı, iki tane siyah, yağlı görünümlü puro çıkarıp birini konuğuna verdi. İkisi de purosunu içmeye koyuldu; rehinci diken üstündeydi, diğeri ayaklarını şöminenin önündeki küçük paravana uzatmış bir parça rahatlığın sonuna kadar tadını çıkarıyordu.

"Soru sormayı seven bir adam mısındır?"

"Hayır," dedi rehinci, göstererek açıklamak için dudaklarını sımsıkı kapatarak.

"Diyelim ki," dedi denizci ihtiyatla öne eğilerek, "diyelim ki biri sana gelip dedi ki, o baş belası tezgâhtarın kapıdan içeriyi gözetliyo'."

Rehinci neredeyse denizci kadar öfkelenerek ayağa kalktı, kapının aralığından tezgâhtarı azarladıktan sonra kapıyı çarparak kapattı, camın üstüne de ufak bir perde indirdi.

"Diyelim ki biri sana gelip," diye tekrar söze başladı denizci, "bi' şey için beş yüz sterlin istedi. Var mı paran?"

"Burada yok," dedi rehinci kuşkuyla. "Burada para bulundurmuyorum."

"Bulabilirsin ama değil mi?" diye sordu diğeri.

"Bakarız," dedi rehinci. "Beş yüz sterlin çok para, beş yüz sterlin için yıllarca çalışmak gerekir, beş yüz sterlin—"

"Vaaz istemiyorum," dedi denizci sertçe, "ama dinle beni, diyelim ki ben bi' şey için beş yüz sterlin istedim, sen vermedin. Senin bana önerdiğin rakamı kabul etmezsem beni polise ihbar etmeyeceğini nereden bilcem?"

Rehinci Tanrı'dan korkacağını gösterir şekilde ellerini havaya kaldırdı.

"Yapsaydın seni mimlerdim," dedi denizci tehdit eder gibi dişlerinin arasından. "Ömründe yaptığın en kötü iş olurdu bu. Benim istediğim fiyata ya alacaksın ya da bırakacaksın ve eğer almazsan geldiğim gibi gitmeme izin vereceksin, kabul mü?"

"Kabul," dedi rehinci ciddi bir tavırla.

Denizcinin, tepsiye bıraktığı purosu küçük bir çay birikintisinin içinde sönüp giderken o da ceketinin düğmelerini açıp belinden kuşağını dikkatle çıkardı. Kuşak elinden sarkar hâlde önce Yahudi'ye, sonra kapıya, sonra tekrar Yahudi'ye bakarak duraksadı. Ardından kuşaktaki bir cepten kirli, küçük bir pazen parçasına sarılı bir şey çıkarıp bezi açtı ve masanın üzerine kocaman bir elmas koydu, için için yanan taş, gaz lambasının ışığını rengârenk yansıtıyordu.

Yahudi bir hayret nidasıyla taşı eline almak için uzandı ama denizci onu geri itti.

"Çek elini," dedi sertçe. "Senin o numaraların bana sökmez."

Taşı tırnağının ucuyla masanın üstünde bir o yana bir bu yana çevirdi, diğeri de üzerine eğilip dikkatle inceledi. Sonra lütfedip taşı birkaç saniye rehincinin avucuna bıraktı.

"Beş yüz sterlin," dedi taşı tekrar eline alırken.

Rehinci güldü. İş için yedeğinde tuttuğu bir kahkahaydı bu, dükkâna müşteri kazandırmaya yarayabilirdi.

Kendini topladıktan sonra, "Elli veririm," dedi.

Denizci taşı yine sardığı bezin üstüne yerleştirdi.

"Pekâlâ, yetmiş veririm, zarar etmeyi de göze alırım artık," dedi rehinci.

"İstediğim fiyat beş yüz sterlin," dedi denizci sakin sakin, kuşağını beline yerleştirip bağlamaya başlarken.

"Yetmiş beş," dedi rehinci ikna edici bir şekilde.

"Bana bak," dedi denizci ona çıkışarak, "Kes şunu. Seninle pazarlık etmicem. Hiç kimseyle pazarlık etmicem. Ben elmastan anlamam ama bunun özel bi' şey olduğunu biliyorum. Şuna bak."

Ceketinin kolunu sıvayıp kaslı kolundaki yeni kapanmış bir yaranın uzun izini gösterdi.

"Ben o taş için hayatımı tehlikeye attım," dedi usulca. "Bana göre hayatım beş yüz sterlin eder. Bu taş muhtemelen binlerce sterlin eder, sen de bunu pekâlâ biliyo'sun. Neyse, sana iyi geceler dostum. Çay için ne kadar ödücem?"

Kibirli bir tavırla elini cebine atıp bir miktar bozuk para çıkardı.

"O taşı elden çıkarmak da bir risk," dedi rehinci, denizcinin uzattığı bozuk parayı bir kenara iterken. "Nereden geldi bu taş? Kaydı var mı?"

"Avrupa'da yok, hayır," dedi denizci. "Sen, ben ve bi' kişi daha, bildiğim kadarıyla ondan haberi olan beyaz adamlar yalnızca bunlar. Sana bütün söyleyeceğim bu."

"Onu göstermek için bir arkadaşımı gidip getirsem, bekler misin?" diye sordu rehinci. "Korkmana gerek yok," diye telaşla ekledi. "Saygın bir adamdır, ser verir sır vermez."

"Korkmuyorum," dedi denizci sakin sakin. "Ama bir oyun oynamaya kalkma sakın. Oyun oynanacak adam değilim ben. Çok güçlüyüm, hem başka bi' şeyim de var."

Denizci tekrar koltuğa oturdu, kendisine ikram edilen ikinci puroyu kabul ederken yan masadan şapkasını alan rehinciyi izledi.

"Olabildiğince çabuk dönerim," dedi rehinci kaygıyla. "Ben dönmeden gitmezsin, değil mi?"

"Ben öyle şey yapmam," dedi diğeri. "Bi' şey söylersem sözümde dururum. Pazarlık yapıp yapıp sonra..." Bir an durup ne diyeceğini düşündü, "Pazarlık yapmam," diye bitirdi sözünü.

Kendi başına kaldığında tezgâhtarın her şeyin yolunda olduğundan emin olmak için ara sıra kapıdan bakmasını dert etmeyip hâlinden memnun bir şekilde purosunu içmeyi sürdürdü. Bay Hyams'ın odayı bir yabancıya bırakıp gitmesi bir yenilik sayılırdı, tezgâhtar öyle büyük bir sorumluluk hissediyordu ki patronu, yanında yabancı bir adamla birlikte geri döndüğünde rahatladı.

"Bu bey benim arkadaşım," dedi Bay Hyams birlikte odaya girip kapıyı kapatırlarken. "Ona taşı gösterebilirsin."

Denizci tekrar kuşağını çıkardı, elması avucuna koyup yabancıya uzattı, yabancı onu eline almaya kalkışmadan parmağıyla evirip çevirerek her yerini dikkatle inceledi.

"Hemen denize açılacak mısın yine?" diye sordu alçak sesle.

"Perşembe akşamı," dedi denizci. "Beş yüz sterlin istiyorum, belki söylemiştir sana. Pazarlık yapmıcam."

"Evet, tabii," dedi diğeri usulca. "Beş yüz eder."

"Erkek gibi konuştun," dedi denizci içtenlikle.

"Ne istediğini bilen bir adamla iş yapmak isterim," dedi yabancı, "daha zahmetsizdir. Ama biz bu parayı vereceksek sen de bizim için bir şey yapmalısın. Uslu dur ve tekrar denize açılana kadar içkiye elini sürme, kimseye de tek kelime etme."

"İçkiden yana korkmanıza gerek yok," dedi denizci sertçe, "kendi iyiliğim için de içmem zaten."

"Ağzına içki sürmüyor," diye açıkladı rehinci.

"Sürüyo'," dedi denizci öfkeyle.

"O hâlde niçin içmiyorsun?" diye sordu öteki adam.

"Öyle," dedi denizci duygusuzca, başka da bir şey demedi.

Yabancı başka tek kelime etmeden rehinciye döndü, o da ceketinin cebinden bir cüzdan çıkarıp parayı saydı. Denizci banknotları evire çevire inceledikten sonra rulo yapıp cebine koydu, sonra hiçbir şey demeden elması tekrar çıkarıp masanın üstüne usulca bıraktı. Heyecandan elleri titreyen Bay Hyams onu alıp zevkle inceledi.

"İyi fiyata aldınız," dedi denizci. "İyi geceler, beyler. Sizlerin iyiliği için umarım onu elden çıkardığımı kimse öğrenmez. Gözünüzü açık tutun, kimseye de güvenmeyin. Dikkat edin de işler ters gitmesin, bela geliyorum demez. Ondan kurtulduğuma seviniyorum."

Başını arkaya attı, şimdiden daha rahat nefes alırmış gibi göğsünü şişirdi, iki adama da başıyla selam verdikten sonra dükkânın içinden geçip dışarı çıktı ve gözden kayboldu.

O gittikten sonra rehinci ve arkadaşı Levi kapısını kilitledikleri odada uzun süre oturup önlerindeki elması merakla incelediler.

"Büyük bir risk bu," dedi rehinci. "Böyle bir taş genellikle ortalığı karıştırır."

"İyi olan her şey risklidir," dedi diğeri hafif kibirli bir tavırla. "Böyle bir şey kucağına düşünce hiçbir güçlük çıkarmamasını beklemiyorsun, değil mi?"

Taşı tekrar eline alıp ona hayran hayran baktı. "Doğu'dan bir yerden gelmiş olmalı," dedi usulca. "Kötü kesilmiş ama elmas ki ne elmas, değerli taşların kralı."

"Polisle başım derde girsin istemiyorum," dedi rehinci, taşı arkadaşının elinden alırken.

"Çalıntı bir palto için peşinat vermiş gibi konuşuyorsun," dedi arkadaşı sabırsızlıkla. "Öyle bir risk almak –üstelik bunu daha önce yapmıştın– aptallık olur, uğraştığına değmez. Ama bu– buna bakınca insanın içi ısınıyor."

"Pekâlâ, onu sende bırakacağım," dedi rehinci. "Ondan iyi kâr edersen artık çalışmak istemem herhalde."

Sahibi kaygılı bakışlarla kendisini izlerken diğeri taşı iç cebine yerleştirdi.

"Bu gece sakın başına bir iş gelmesin, Levi," dedi gergin bir şekilde rehinci.

"İlgine teşekkür ederim," dedi diğeri sırıtarak. "Kendi iyiliğim için dikkatli olurum zaten."

Paltosunu iliklediği bir bardak viskili sıcak içki içtikten sonra ıslık çalarak odadan çıktı. Tam kapıya gelmişti ki rehinci onu geri çağırdı.

Tezgâhtarın duymaması için alçak sesle konuşarak, "Eğer taksiyle gitmek istersen, Levi," dedi, "ben öderim."

"Otobüse bineceğim," dedi Levi sakin sakin gülümseyerek. "Savurgan olmaya başlıyorsun, Hyams. Hem düşünsene, bunu üzerimde taşırken bir yankesicinin yanına otursam ne komik olur."

Neşeli bir şekilde vedalaştı, rehinci kapıda durup gamsız dostunun sokağın köşesinde bir otobüse el edip binişini kaşlarını çatarak izledi. Sonra dükkâna dönüp her günkü gibi demir ütüler ve mahallenin para eden diğer malları için avans vermeyi sürdürdü.

Saat onda dükkânını kapadı, tezgâhtar kepenkleri aceleyle indirdi ki dinlenme zamanından haksız yere çalınmasın. Geceleri başka yerde kalıyordu, rehinci de o gittikten sonra hafif bir akşam yemeği hazırladı, siyah purosunu içerken günün olaylarını bir kez daha düşünerek neredeyse gece yarısına kadar oturdu. Sonra, hâlinden memnun bir şekilde çıplak, kirli basamakları tırmanıp odasına yatmaya gitti, akşam yaşadığı heyecana rağmen çok geçmeden horlayarak uyumaya başladı, ta ki uzaktan gelen aralıksız bir kapı vurulma sesiyle uyanana kadar.

II

İlk başta ses rüyasına karışıp onu şekillendirdi. Bir madendeydi, kir pas içinde işçiler sağlam kazmalarla duvarlardan elmas kazıyorlardı, bunlar öyle büyük elmaslardı ki onlarla kıyaslandığında kendisininkinin küçüklüğü karşısında rehincinin morali bozuldu. Sonra birdenbire uyandı, gözlerini ovuşturarak sıçrayıp doğruldu. Sessiz sakin, göze batmadan iş yapmayı seven bir adam için bu gürültü çok sinir bozucuydu. Kapının bu şekilde vurulması rehincinin genellikle polisi aklına getirirdi, üstelik yan kapı vuruluyordu. Yahudi kötü bir şey olduğuna dair kuvvetli bir hisle yataktan fırladı, yakayı ele vermeden pencereyi yavaşça açıp başını dışarı uzattı. Dar sokağın uzak ucundaki tuğla duvara takılı lambanın ışığında aşağıda bekleyen birini gördü.

"Selam!" dedi Yahudi ters ters.

Gürültüden sesi duyulmadı.

"Ne istiyorsun?" diye bağırdı. "Selam! Ne istiyorsun diye soruyorum?"

Kapının vurulması kesildi, aşağıdaki biraz geri çekilip yukarıya, pencereye baktı.

"Aşağı inip kapıyı aç," dedi rehincinin, denizciye ait olduğunu tanıdığı ses.

"Çek git," dedi rehinci kısık ve sert bir sesle. "Mahalleyi ayağı kaldırmak mı istiyorsun?"

"Aşağı in de beni içeri al," dedi diğeri. "Kendi iyiliğin için. Bunu yapmazsan kendini ölmüş bil."

Denizcinin tavrından etkilenen Yahudi ondan, daha fazla ses çı-

karmamasını rica ettikten sonra mumu yaktı, telaşla giyindi, mumu da eline alıp söylene söylene dükkâna indi.

"Evet, ne istiyorsun?" dedi kapının öte yanından.

"Beni içeri al da söyleyeyim," dedi denizci, "ya da istersen anahtar deliğinden bağıra bağıra anlatayım."

Mumu tezgâha bırakan Yahudi, ağır sürgüleri çekerek çekine çekine kapıyı açtı. Denizci içeri girdi, diğeri kapıyı kapatırken o da tezgâhın üstüne atlayıp bacaklarını sallayarak oturdu.

Yahudi'nin sağ elini göstererek, "İşte bu," dedi, "umarım kullanmayı biliyo'sundur."

"Ne istiyorsun?" diye sordu diğeri siniri bir tavırla, elini arkasına saklayarak. "Saygıdeğer insanları gecenin bu saatinde ne demeye yataklarından çıkarıyorsun?"

"Senin güzel yüzünü bi' daha görmek için gelmediğime emin olabilirsin," dedi denizci umursamaz bir tavırla. "İyi bi' insan olduğum için geldim buraya. O elması n'aptın?"

"O beni ilgilendirir," dedi diğeri. "Ne istiyorsun?"

"Sana beş gün sonra denize açılacağımı söylemiştim ya," dedi denizci. "Onun yerine bu akşam başka bi' gemi buldum, sabaha karşı altıda gidiyorum. Benim işlerim biraz karışıyo', ben de sırf iyi niyetimden gelip seni uyarmak istedim."

"Bunu niye en başta yapmadın?" diye sordu Yahudi, onu kuşkuyla süzerek.

"E, iyi bi' alışverişi bozmak istemedim," dedi denizci umursamazca. "Belki sana söylesem taşı almazdın. Dikkat et de o elindeki şey patlamasın, seni soymaya gelmedim. Öteki tarafa çevir şunu."

Diğeri ricasını yerine getirdikten sonra denizci, "Bu anlaşmanın tarafları dört kişiydi," diye söze devam etti. "Ben, Jack Ball, Meraklı Wheeler ve bi' de Burmalı bi' adam; ihtiyar Jack Ball'u son gördüğümde göğsüne bi' bıçak saplanmış hâlde sessiz ve huzur içinde yatıyo'du. Ben çok tedbirli bi' adam olmasam benim de göğsümde bi' bıçak saplıydı şimdi. Sen de dikkatli davranmazsan, dediğimi yapmazsan bi' tane de senin göğsüne saplanır."

"Biraz daha açık konuş," dedi Yahudi. "İçerideki odaya gel, polis dükkânda ışık görsün istemiyorum."

"Taşı çaldık," dedi denizci, rehincinin peşinden içeriye geçerken, "dördümüz, şeyden–"

"Bu konuda hiçbir şey bilmek istemiyorum," diye onun sözünü kesti diğeri hemencecik.

Denizci onaylayarak sırıttı ve sözüne devam etti, "Sonra ben ve Jack onlardan daha güçlü olduğumuz için o ikisinden taşı aldık ama zavallı Jack'i hakladılar. Ben bi' yelkenlide tayfalık yaparak geldim, onlar da buharlı vapurla gelip beni beklediler."

"E, onlardan korkmuyor musun?" diye sordu rehinci. "Hem, polise bir kelime–"

"Onlara elmas hakkında her şeyi anlatırlarsa mı?" dedi denizci. "Ah, evet. Bunu şimdi sen de yapabilirsin istersen. Onlar bütün hikâyeyi biliyorlar, Tanrı seni korusun, eğer yakalanırlarsa elmas hakkında öteceklerdir."

"Seni takip ediyorlar mı?" diye sordu rehinci.

"Takip etmek mi!" diye karşılık verdi denizci. "Takip etmek ne kelime! Gittiğim her yerde gölge gibi peşimdeler. Benim canımı yakmak istiyorlar ama kendileri zarar görmemek için tedbirli davranıyorlar. İşte ben buradan kazanıyorum. Önce taşı geri almak istiyorlar, sonra da intikam alacaklar, o yüzden seni uyarmak istedim çünkü şu anda taşın kimde olduğunu iyi kötü tahmin ediyorlardır. Wheeler'ı burnundan tanıyabilirsin, kırılmıştı."

"Onlardan korkmuyorum," dedi Yahudi. "Ama beni uyardığın için teşekkür ederim. Buraya gelirken de takip ettiler mi seni?"

"Dışarıdalar. Bundan kuşkum yok," diye karşılık verdi diğeri, "ama insan değil de kedi gibi hareket ediyorlar, en azından Burmalı öyle. Onları görebilmek için neredeyse başının arkasında gözlerin olmalı. Burmalı yaşlı bi' adam, pamuk gibi bi' ihtiyar. Jack Ball ölmeden hemen önce bana onun hakkında bi' şey söyleyecekti, neydi bilmiyorum ama zavallı Jack batıl inançları olan bi' adamdı, bili-

yorum ki korkunç bi' şeydi söyleyeceği. O aslan yürekli bi' adamdı ama bu ufak tefek, buruşup kırışmış Burmalıdan korkardı. Bu gece gemiye kadar peşimden geleceklerdir. Eğer yeterince yaklaşırlarsa, yakınlarda da kimseler yoksa Jack'e bir iyiliğim dokunacak."

"Sabaha kadar kal burada," dedi Yahudi.

Denizci olmaz anlamında başını salladı. "Gemimi kaçırmak istemiyorum," dedi, "ama sana söylediklerimi unutma, bunların ikisi de kötü adamlar ve eğer çok dikkatli olmazsan er ya da geç haklarlar seni. İyi geceler!"

Ceketini ilikledi; önde o, arkada elinde mumla Yahudi kapıya gittiler, denizci kapıyı ses çıkarmadan açıp bir sağa bir sola dikkatle baktı. Dar sokak boştu.

"Al bunu," dedi Yahudi, tabancasını uzatarak.

"Benim var," dedi denizci. "İyi geceler!"

Dar sokakta cesaretle ilerledi, ayak sesleri gecenin sessizliğinde yankılanıyordu. Yahudi, sokağın köşesine kadar denizcinin arkasından baktı, sonra kapıyı kapadı, olağanüstü dikkat ederek kilitleyip odasına geri döndü, uykuya dalana kadar yattığı yerde kendisine az önce yapılan uyarıyı düşündü.

Ertesi sabah aşağı inmeden önce, illa kullanmak için olmasa bile ne kadar ileri gitmeyi göze aldığını göstermek amacıyla tabancasını cebine koydu. Beyaz ırktan olmayan zararsız birkaç müşteriyle ilgilenirken biraz gergindi. Özellikle de İngilizce bilmediği için rehin bırakmak istediği uzun hançeri, karşısında neşeyle sallayan kibar bir Hintli gemiciyle ilgilenirken.

Sabah olaysız geçti, denizcinin yaptığı uyarıyı haklı çıkaracak bir şey olduğunda neredeyse akşam yemeği vakti gelmişti. O sırada vitrine şöyle bir bakan rehinci, asılmış nesnelerin arasından karanlık bir yüz gördü, bu yüzün belirgin özelliği hemen denizcinin uyarısını akla getiren tuhaf yamukluğuydu. Yahudi bakınca yüz gözden kayboldu, hemen ardından yüzün sahibi yan kapıdan içeri sinsice göz attıktan sonra sessizce dükkâna girdi.

"Günaydın, patron," dedi.

Rehinci başıyla selam verip bekledi.

"Seninle biraz konuşmak istiyorum, patron," dedi adam, onun konuşmasını bekledikten sonra.

"Pekâlâ, söyle bakalım," dedi rehinci.

Adam tezgâhtarı başıyla gösterip, "O n'olacak?" dedi.

"Ne olmuş ona?" diye sordu Yahudi.

"Söyleyeceklerim özel şeyler," dedi adam.

Yahudi kaşlarını kaldırdı.

"İçeri geçip akşam yemeğini yiyebilirsin, Bob," dedi. "Evet, ne istiyorsun?" diye devam etti. "Çabuk ol, çünkü meşgulüm."

"Beni bi' arkadaşım yolladı," dedi adam kısık sesle konuşarak, "kendisi dün gece buradaydı. Kendi gelemedi, o yüzden beni yolladı. Onu geri istiyo'."

"Neyi geri istiyor?" diye sordu Yahudi.

"Elması," diye karşılık verdi diğeri.

"Elmas mı? Sen ne diyorsun Tanrı aşkına?" diye sordu rehinci.

"Bana numara yapmaya çalışma," dedi sert bir şekilde, "o elması geri istiyoruz, bil ki geri alcaz da."

"Bas git," dedi Yahudi. "Kimsenin gelip beni tehdit etmesine göz yummam. Çık dışarı."

"Seni tehdit etmekten fazlasını yapcaz," dedi adam, alnındaki damarlar öfkeden kabarmıştı. "O elmas sende. Onu beş yüz sterline satın aldın. Elmas karşılığında sana o parayı geri vereceğiz, bu yüzden kendini şanslı sayabilirsin."

"Sarhoşsun sen," dedi Yahudi, "ya da biri seni kandırmış."

"Bana bak," diye hırladı adam, "yeter artık. Sana hakkaniyetli ve dürüst davranıyorum. Kılına zarar vermek istemiyorum. Ben barışçıl bi' adamım ama bana ait olanı istiyorum, dahası onu alabilirim de. Cefasını ben çektiğime göre sefasını da ben sürebilirim. Ne demek istediğimi anlıyo' musun?"

"Anlamıyorum, umurumda da değil," dedi Yahudi. Biraz uzak-

laşıp bir kutudan çıkardığı lekeli kaşıkları küçük bir deri parçasıyla ovmaya başladı.

"Bence sen de herkes kadar bi' ipucundan anlarsın. Bunu daha önce görmüş müydün?"

Tezgâhın üstüne bir şey fırlattı, Yahudi başını kaldırıp bakınca kendini tutmasına rağmen irkildi. Denizcinin kuşağıydı bu.

"Bu bi' ipucu," dedi adam pis pis bakarak. "Hem de bence anlaşılır bi' ipucu."

Yahudi gözünü ayırmadan ona baktı, yüzünde renk kalmadığını ve sinirli olduğunu gördü, genel hâlinde de büyük bir çıkar uğruna gözünü karartmış bir adam havası vardı.

"Sanırım," dedi Yahudi sonunda ağır ağır konuşarak, "bunun sahibini öldürdüğünü anlamamı istiyorsun."

"Ne anlarsan anla," dedi diğeri aksi ve saldırgan bir tavırla. "Onu bize geri verecek misin?"

Çileden çıkan Yahudi, "Hayır," diye patladı, "senin gibi bir itten korkmuyorum, zahmetime değecek olsa polis çağırıp seni onlara teslim ederdim."

"Çağır," dedi diğeri, "hadi, ben beklerim. Ama sözüme kulak ver, bize taşı geri vermezsen kendini ölmüş bil. O elmasın yarısı benim bir arkadaşımın. Bu arkadaşım Doğuludur, ters düşmek istemeyeceğin bi' adamdır. İstese, parmağını kıpırdatmasına gerek kalmadan ölür gidersin. Ben buraya sana bi' şans vermek için geldim, eğer o gelirse bittin demektir."

"Sen onun yanına dön iyisi mi," diye dalga geçti Yahudi, "öyle görünüyor ki onun gibi zeki bir adam hiç yanına yaklaşmadan da o elması geri alabilir. Sen burada boşu boşuna zaman kaybediyorsun, yazık; birçok arkadaşın vardır senin."

"Öyle olsun, seni uyardım," dedi diğeri, "bi' uyarı daha yapılacak sana. Akıllı davranmazsan elması elinde tutacaksın ama onun pek hayrını görmeyeceksin. İyi bi' taş o ama bana sorarsan onsuz hayatta kalmayı ona sahip olup ölmeye yeğlerim."

Yahudi'ye tehditkâr bir bakış atıp gitti, tezgâhtar o vakte kadar yemeğini bitirip dönmüş olduğundan Yahudi de kendisininkini yemeye gitti, yaptığı bu son görüşmenin herhangi bir şekilde iştahını kabarttığı söylenemezdi doğrusu.

III

Kedi, ön ayaklarını altına kıvırmış tezgâhın üstünde uyukluyordu. O sabah işler durgundu, o yüzden yalnızca üç kez iteklenmişti. O tezgâhı beş yıl kadar önce sahiplenmişti, kedinin sahip olduğu bu yerin değerli olduğuna ikna edilmesi gerekseydi sürekli iteklenip durması buna yeterdi. Kararlı bir kedi için sırf bu bile tezgâhı abartılması mümkün olmayacak kadar değerli kılıyordu, bazen dalkavuk bir müşteri onun güzelliği karşısında mest olurdu. Kediyi yatıştıran bir durumdu bu, bu türden müşterilerin onun kulaklarının arkasını kaşımalarına izin veriyordu.

O sırada dükkânda yalnızca kedi vardı. Tezgâhtar dışarıdaydı, rehinci de içerideki küçük odada oturmuş gazete okuyordu, kapı aralıktı. Finans sütunlarını okuyup bitirmişti, dış haberlere şöyle bir göz gezdirmişti, tam baş makaleyi okumak üzereydi ki "White-chapel'daki Cinayet" manşetine gözü takıldı.

Gazeteyi geriye katladı, bedenine inceden yayılan bir ürperti hissiyle hikâyeyi dikkatle okumaya başladı. Her zamanki gibi nefes kesici bir üslupla denizci olduğu belli bir adamın cesedinin inşa hâlindeki birkaç dükkânın önüne çekilen tahta perdenin arkasında bulunması anlatılıyordu. Kurbanın kimliğine dair hiçbir ipucu yoktu, belli ki sokakta sırtından bıçaklanmıştı, sonra da cesedinin bulunduğu yere kadar ya sürüklenmiş ya da taşınmıştı.

Cepleri boşaltılmıştı, olaya sıradan bir cinayet ve gasp gözüyle bakan polis her zamanki gibi katilleri kısa zamanda tutuklamayı umuyordu.

Rehinci gazeteyi elinden bırakıp masada parmaklarıyla tempo

tuttu. Cesedin tarifi bu trajedinin kurbanıyla kendisine taşı satanın aynı kişi olduğu konusunda hiçbir kuşkuya yer bırakmıyordu. Yahudi yaptığı alışverişin ağırlığını ve önceki günkü ziyaretçisinin pervasızlığını idrak etmeye başladı, adamın işlenen suçu sahiplenerek karşısına dikilmesi onun ne kadar ileri gitmeye hazır olduğuna dair hiç de hoş olmayan bir fikir veriyordu. İyi tarafından bakıldığındaysa Levi'nin taşla ilgili değerlendirmesinin ne kadar doğru olduğunu gösteriyordu.

"Belli ki dostumuzu tekrar göreceğim," dedi Yahudi kendi kendine, gazeteden başını kaldırırken. "Bana bir şey yapmaya kalksın da o zaman görüşürüz."

Gazeteyi elinden attı ve koltuğunda arkasına dayanarak tatlı hayallere dalıp gitti. Rezil işlerle uğraşmaktan kurtuluşunun pek yakın olduğunu düşünüyordu. Seyahat edecek, hayatın tadını çıkaracaktı. Yazık ki şu elmas yirmi yıl önce gelmemişti. Denizciye gelince, zavallı adam ona teklif edildiğinde niye dükkânda kalmamıştı sanki?

Hâlâ uyuklayan kedi kuvvetli, tuhaf bir koku aldı. Miskin miskin tek gözünü açtı, tezgâhın önünde ayakta duran iki büklüm olmuş, esmer yüzlü yaşlı adamı gördü. Tek gözünü aralık tutarak adamı bezgin bezgin ama dikkatle izledi, sonra onun zararsız göründüğüne kanaat getirip tekrar gözünü kapadı.

Davetsiz misafir aceleci müşterilerden değildi. Bir süre dikilip çevresine bakındı, sonra bir anda sanki aklına bir şey geldi, kediye yaklaşıp onu hünerli hareketlerle sevmeye başladı. Hayvan böyle doğuştan okşamayı bilen biriyle daha önce hiç karşılaşmamıştı. Adamın her dokunuşu tatlı bir okşayıştı, ona karnından çıkan yumuşak mırıltılarla karşılık verdi.

Ama o sırada okşama ustasında bir terslik oldu. Kedinin canını acıttı. Kedi ayağa fırlayıp tezgâhın arkasına sıçradı. Esmer beyefendi kötü kötü gülümsedi, biraz daha bekledikten sonra da tezgâhın üstüne hafifçe vurdu.

Rehinci içerideki odadan elinde gazetesiyle birlikte çıkıp geldi,

müşteriyi görünce kaşları çatıldı. Sert ve baskın bir kişiliği vardı, kendisine daha büyük bir gözdağı verileceğini tahmin etmişti.

"Evet, ne istiyorsun?" diye sordu pat diye.

"Günaydın, efendim," dedi esmer adam mükemmel bir İngilizceyle; "güzel bir gün."

"Güzel sayılır," dedi Yahudi.

"Sizinle biraz konuşmak istiyorum," dedi diğeri tatlı tatlı, "sakin sakin, mantıklı bir şekilde."

"Kısa kesersen iyi olur," dedi Yahudi. "Zamanım değerlidir."

Esmer adam gülümsedi ve özür diler gibi bir el hareketi yaptı. "Pek çok şey değerlidir," dedi, "ama onların en değerlisi zamandır. Zaman bizler için hayat demektir."

Yahudi üstü kapalı tehdidi anladı, iyice huzursuz oldu.

"Git işine," dedi aksi aksi.

Esmer adam tezgâhın üstüne doğru eğildi, saçtığı ateşi yılların söndüremediği bir çift kahverengi gözle ona baktı.

"Sen mantıklı bir adamsın," dedi yavaşça, "iyi bir tüccarsın. Bunu görebiliyorum. Ama bazen iyi bir tüccar da yanlış iş yapabilir. Böyle bir durumda iyi bir tüccar ne yapar?"

"Çık dışarı," dedi Yahudi öfkeyle.

"İşin içinden sıyrılmaya bakar," diye devam etti diğeri sakin sakin, "ve eğer zararını telafi etmek için geç kalmadıysa şanslı bir adam sayılır. Sen geç kalmadın."

Yahudi yüksek sesle güldü.

"Bir zamanlar yanlış iş yapan bir denizci varmış," dedi esmer adam, hâlâ aynı ses tonuyla konuşuyordu, "ölmüş – kederinden."

Bu espriye öyle uzun sırıttı ki yüzü çatlak bir maskeyi andırdı.

Yahudi gazeteyi kaldırarak, "Bu gazetede bir denizcinin öldürüldüğünü okudum," dedi, "Polis, hapishane, cellat gibi şeyleri duydun mu sen hiç?"

"Hepsini duydum," dedi diğeri usulca.

"Celladı katilin peşine salabilirim," diye sözüne devam etti Yahudi gaddarca.

Esmer adam gülümsedi, başını iki yana salladı. "Bunu yapmayacak kadar iyi bir tüccarsın," dedi, "üstelik bu çok zor olurdu."

"Benim için bir zevk olurdu," dedi Yahudi.

"Erkek gibi iş konuşalım, çocuk gibi saçmalamayalım," dedi esmer adam birdenbire. "Sen cellat diyorsun. Ben ölüm diyorum. Bak, dinle. İki gece önce bir denizciden beş yüz sterlin karşılığında bir elmas satın aldın. Aynı paraya o elması bana vermezsen seni öldüreceğim."

"Ne?" diye hırladı Yahudi, cılız cüssesini olabildiğince dikleştirip. "Sen... sen mi, sefil ihtiyar?"

"Seni öldüreceğim," diye sakin sakin tekrar etti esmer adam. "Ölümü, korkunç bir ölümü senin yoluna çıkaracağım. Sana bir cin yollayacağım, kurnaz, muzip küçük bir cin, seni huzursuz edecek, öldürecek. Karanlıkta ortaya çıkıp senin üstüne atlayacak. İyisi mi elması geri ver ve hayatına devam et. Onu geri verirsen hayatını bağışlayacağıma söz veriyorum."

Esmer adam durdu, Yahudi onun yüzünün değiştiğini fark etti, daha önceki alaycı şakacılık şimdi şeytani bir kötülüğe yerini bırakmıştı. Gözleri soğuk soğuk parlıyordu, konuşurken de onları sık sık kırpıştırıyordu.

"Evet, ne diyorsun?" diye sordu adam.

"Bunu diyorum," dedi Yahudi.

Tezgâhın üstüne eğildi, esmer adamın incecik boğazını kocaman eliyle kavrayıp onu tezgâhın kapağının üstüne öyle bir yapıştırdı ki kapak ağırlığın altında titredi.

Sonra kahkahalarla gülmeye başladı çünkü az önce kendisini korkunç ve gizemli bir ölümle tehdit eden adam, boğazını sıktıkça öksürüp tıksıran, nefes alabilmek için çırpınan ufak tefek zavallı bir ihtiyara dönüşüvermişti.

"Ne oldu senin hizmetkârın şu cine?" diye sordu Yahudi inadına.

"O, ben yokken hizmet ediyor," diye yanıt verdi esmer adam hafifçe. "Şimdi bile sana bir şans daha tanıyorum. Önce dükkândaki

genç adamın öldüğünü göreceksin. Ama olmaz, onun suçu yok. O hâlde–"

Duraksadı, gözü kediye takıldı, o da tam o sırada sıçrayıp tezgâhtaki eski yerine yerleşmişti. "Kedini öldüreceğim," dedi esmer adam. "Cini gönderip onun başına musallat edeceğim. Kediyi izle, o nasıl ölürse sen de öyle öyle öleceksin. Tabii eğer–"

"Eğer ne?" diye sordu Yahudi ona alay eder gibi bakarak.

"Eğer bu gece saat ondan önce kapına tebeşirle iki çarpı işareti çizmezsen," dedi diğeri. "Bunu yaparsan yaşayacaksın. Kedini izle."

İnce uzun esmer parmağıyla kediyi gösterdi, boğazını yoklamaya devam ederek ağır ağır kapıya gidip dışarı çıktı.

Başka müşterilerin içeri girmesiyle birlikte rehinci başından geçen bu tatsızlığı unuttu, pek yakında servete kavuşma olasılığından kaynaklanan cömert bir ruh hâliyle onlarla ilgilenmeye başladı. Taş kuşkusuz ki çok değerliydi. Onun ve işten kazandığı paranın sayesinde çalışmayı bırakıp hoş ve rahat bir hayat sürecekti. O kadar cömert davrandı ki İrlandalı bir yaşlı kadın farklı inançlara sahip olduklarını unutup bildiği bütün azizlere onu kutsamaları için dua etti.

Tezgâhtar dükkâna dönünce rehinci de küçük oturma odasına dönüp denizcinin öldürülmesinin hikâyesini bir kez daha dikkatle okudu. Sonra oturup yine işin içinden çıkmaya çalıştı, çalıntı elmasla kendisi arasındaki bağlantıyı açık etmeden katilleri polise nasıl teslim edebilirdi, enine boyuna düşündükten sonra bunun olanaksız olduğuna karar verdi. Dükkândan gelen hafif bir itiş kakış sesiyle bölündü. Kedi odaya daldı, masanın çevresinde bir tur attıktan sonra kapıdan fırlayıp hızla üst kata çıktı. Tezgâhtar odaya girdi.

"Ne uğraşıyorsun hayvanla?" diye sordu patronu.

"Uğraşmıyorum," diye karşılık verdi tezgâhtar kırgın bir sesle. "Dükkânda ileri geri gezinip duruyordu, sonra birdenbire böyle ok gibi fırladı. Kudurdu herhalde."

Tezgâhtar dükkâna geri döndü, kuruntuya kapıldığı için bir par-

ça utanan Yahudi yukarıdaki odalarda koşuşturan kediye kulak kesilerek koltuğunda oturmaya devam etti.

"Gidip şunun nesi var bir bakıver, Bob," diye seslendi.

Tezgâhtar söyleneni yaptı, bir iki dakika sonra telaşla odaya girip arkasından kapıyı kapadı.

"E, ne oldu?" diye sordu patronu.

"Hayvan çıldırmış," dedi tezgâhtar, yüzü bembeyazdı. "Yukarıda oradan oraya deli gibi koşturuyor. Dikkat edin de içeriye girmesin, kuduz köpekten farkı yok."

"Saçmalık," dedi Yahudi. "Kediler sık sık böyle olur."

"Ben böylesini daha önce hiç görmedim," dedi diğeri, "dahası, buna da bir daha gidip bakmayacağım."

Hayvan paldır küldür alt kata indi, kafasını kapıya vurdu, sonra hızla koşarak tekrar yukarı çıktı.

"Zehirlenmiş olsa gerek ya da kudurdu," dedi tezgâhtar. "Acaba ne yedi?"

Rehinci yanıt vermedi. Zehirlendiği fikri rahatlatıcıydı. Böylesi, esmer adamın imalarından daha iyiydi. Ancak zehirlendiyse bile çok tuhaf bir tesadüftü bu, tabii eğer Burmalı adam onu kendi eliyle zehirlemediyse. Ziyaretçisinin kimse görmeden kediyi zehirlemiş olup olamayacağını düşündü.

"Şu anda ortalık sessiz," dedi tezgâhtar ve kapıyı hafifçe araladı.

"Yok bir şey, tamam," dedi rehinci korkularından bir nebze utanarak, "dükkâna dönebilirsin."

Tezgâhtar kendisine söyleneni yaptı, Yahudi de bir süre oturup kendini olup bitenle ilgilenmediğine ikna ettikten sonra kalkıp üst kata çıktı. Merdiven loştu, yarı yolda yumuşak bir şeye ayağı takıldı.

Bir hayret nidası attı ve çömeldiğinde ölü kedinin üstüne basmış olduğunu gördü.

IV

O gece saat onda, rehinci ve arkadaşı Levi oturmuş, açıkgöz tezgâhtarın karşıdaki meyhaneden bulup getirdiği bir şişe şampanyanın tadını çıkarıyorlardı.

"Sen şanslı bir adamsın, Hyams," dedi arkadaşı kadehini dudaklarına götürürken. "Otuz bin sterlin! Bu bir servet sayılır, küçük bir servet," dedi hemen düzelterek.

"Buradan elimi eteğimi çekeceğim," dedi rehinci, "bir süre uzaklara gideceğim, burada güvende değilim."

"Güvende değil misin?" dedi Levi kaşlarını kaldırarak.

Rehinci ziyaretçileriyle başından geçen maceraları anlattı.

"Kedi meselesini anlayamadım," dedi Levi, o sözlerini bitirince. "Çok tuhaf, kediyi zehirlemiş olmalı."

"Yanına hiç yaklaşmadı," dedi rehinci. "Kedi tezgâhın öbür ucundaydı."

"Aman, canı cehenneme," dedi Levi, başka bir açıklama düşünemediği için daha da hırçınlaşmıştı. "Büyücülüğe ve benzeri şeylere inanmazsın sen. Commercial Road'la aynı semtteyiz ve on dokuzuncu yüzyıldayız. Senin sinirlerin bozulmuş. Gözünü dört aç ve içeride kal, burada sana zarar veremezler. Niçin polise söylemiyorsun?"

"Bir sürü soru sorulmasını istemiyorum," dedi rehinci.

"Yani, onlara yalnızca son zamanlarda şüphe uyandıran bir iki kişinin çevrede dolaştığını söyleyebilirsin," dedi diğeri. "Bu muhterem ikili izlendiğini görünce büyük olasılıkla topuklayacaktır. Bu tipleri korkutmak için üniformadan iyisi yoktur."

"Polisle işim olmaz," dedi rehinci sertçe.

"Pekâlâ, o zaman bırak Bob geceleri burada kalsın."

"Sanırım yarın öyle yaparım," dedi rehinci. "Ona bir yatak ayarlayacağım."

"Niye bu gece değil?" diye sordu Levi.

"Gitti bile," diye yanıt verdi rehinci. "Kapadığını duymadın mı?"

"Beş dakika önce dükkândaydı," dedi Levi.

"Saat onda gitti," dedi rehinci.

"Daha bir iki dakika önce dükkânda birini duyduğuma yemin edebilirim," dedi Levi, hayretle bakarak.

"Az önce söylediğin gibi, sinir işte," dedi arkadaşı sırıtarak.

"Pekâlâ, onu duyduğumu sandım," dedi Levi. "Yine de kapıyı kilitle istersen."

Rehinci kapıya gitti, onu sıkı sıkı kilitlerken loş dükkâna da şöyle bir göz gezdirdi.

"Belki bu gece sen kalabilirsin?" dedi oturma odasına dönünce.

"Bu gece olmaz, kalamam," dedi diğeri. "Bu arada, bana bir tabanca versen mi? Bu caniler ortalıkta dolaşırken seni ziyaret etmek zevkli ama tehlikeli bir iş hâline dönüştü. Taşın bende olup olmadığını anlamak için beni öldürmeyi kafalarına koyabilirler."

Dükkâna gidip birkaç tane ikinci el tabanca ve kartuşla geri dönen rehinci, "Seç birini," dedi.

"Ömrümde hiç tabanca kullanmadım," diye karşılık verdi Levi kararsızlık içinde, "ama sanırım işin esası mümkün olduğunca gürültü yapmak. Hangisi en çok ses çıkarır?"

Arkadaşının önerisiyle bir beylik tabancasında karar kıldı, rehincinin verdiği birkaç tavsiyeden sonra artık baca külahıyla kaldırım taşı arasında kalan herhangi bir şeyi tesadüfen vurabilecek kadar kendine güvendiğini belirtti.

Gitmek üzere ayağa kalkarken, "Bu gece oda kapını sıkı kapa, yarın da Bob'a burada bir yatak ayarlanmış olsun artık," dedi içtenlikle. "Bu arada, sırf bu geceliğine kapıya o tebeşir işaretlerini yap-

sana, neden olmasın ki? Yarın onlara gülebilirsin. İnsana Hamursuz Bayramı'nı hatırlatıyor, değil mi?"

"Katillerin alayı birden gelecek olsa yine de kapıma işaret koymam," dedi Yahudi hararetle, diğerini geçirmek için ayağa kalkarken.

"Peki, evin içinde güvendesindir bence zaten. Dükkân ne kadar iç karartıcı görünüyor. Benim gibi hayal gücü geniş biri için senin şu esmer arkadaşının evcil cinlerinden birinin her an fırlamaya hazır hâlde tezgâhın arkasına saklandığını hayal etmek işten bile değil."

Rehinci homurdanarak kapıyı açtı.

İçeri bir bulut dolunca Levi, "Öf, sis var," dedi. "Hava atış talimi için elverişsiz. Bu gece hiçbir şeyi vuramayacağım."

İki adam sisi gözleriyle delmeye çalışarak bir an eşikte beklediler. Dar sokakta sert ve ağır bir ayak sesi duyuldu, dev bir karaltı göründü, neyse ki önlerinde duran bir polis memuruydu da Levi rahatladı.

Memur, "Göz gözü görmüyor, efendim," dedi rehinciye.

Rehinci, "Hem de hiç," diye karşılık verdi. "Bu gece gözünüz benim dükkânımın üzerinde olsun, memur bey. Son zamanlarda buralarda bir iki şüpheli tip dolaşır oldu."

"Olur," dedi memur ve Levi'ye eşlik ederek uzaklaştı.

Rehinci onların arkasından kapıyı telaşla kapatıp sürgüledi. Tezgâha bakarken arkadaşının onun altında saklanan cinle ilgili yaptığı şaka aklına geldi, ömründe ilk kez kimse yokken dükkândaki sessizliği bunaltıcı buldu. Kapıyı açıp onları geri çağırmak geçti aklından ama onu duyamayacak kadar uzaklaşmışlardı bile, ayrıca dışarıda sisin içinde bekleyen biri olduğuna dair hayli kuvvetli bir kanıya sahipti.

"Amaaan!" dedi yüksek sesle. "Otuz bin sterlin."

Gaz alevini sonuna kadar açtı –bu kadar para yapmış bir adam biraz gaz ziyan etmeyi göze alabilirdi– tezgâhın altına ve dükkâna şöyle bir göz atıp tatmin olduktan sonra oturma odasına döndü.

Ne kadar uğraşsa da üstüne çöken yalnızlık hissinden ve korkudan kurtulamıyordu. Şömine saati durmuştu, odadaki tek ses şöminenin ızgarasındaki sönmüş kömürlerin çıtırdamasıydı. Odayı boylu boyunca geçip şömineye gitti, cebinden saatini çıkarıp diğer saati ayarladı. O sırada başka bir şey duydu.

Anahtarı şömine rafının üzerine yavaşça bırakıp dikkatle dinledi. Saatin sesi şimdi rahatsız edecek derecede yüksek geliyordu, o kadar ki kapağını tekrar açıp parmağını dayayarak sarkacı durdurdu. Sonra tabancasını çıkarıp horozu çekti, donuk bir yüz ifadesiyle kapıya dönüp ağzı açık bekledi.

Önce çıt yoktu. Sonra, gece evde tek başına kalan bir adamın duyacağı her türden sesi duydu. Merdiven gıcırdıyordu, duvarların içinde bir şey hareket ediyordu. Sessizce gidip kapıyı araladı. Merdivenin başında gölgelerin hareket ettiğini sandı.

"Kim var orada?" diye seslendi sert bir sesle.

Sonra tekrar odaya girip lambayı yaktı. "Yatacağım," dedi keyifsizce, "Hayal görüyorum."

Sol elinde yanık tuttuğu lamba, sağ elinde tabanca olmak üzere merdiveni ağır ağır tırmandı. İlk katın sahanlığı boştu. Odaların kapısını tek tek açtı, lambayı yukarı kaldırıp içerilere şöyle bir göz attı. Sonra bir kat daha çıkıp rehin bırakılan etiketlenmiş eşyalarla yerden tavana kadar dolu odaların içlerine baktı. Bir odada köşede çömelmiş bir şey gördüğünü sandı. Cesurca odaya girdi, sıra sıra raflardan birinin önünden geçerken arka tarafından sinsi ayak sesleri geldiğine yemin edebilirdi. Telaşla kapıya döndü, çürük parmaklıklardan aşağıya sarkarak kulak kabarttı. Hiçbir şey kımıldamadı, yanıldığına ikna olan rehinci aramaktan vazgeçip yatak odasına gitti. Lambayı şifonyerin üstüne koyup kapıyı kapamak için arkasına döndüğü sırada aşağıda, dükkânda bir ses duydu. Lambayı tekrar kaptığı gibi aşağı koştu, yan kapının sürgüsüne ulaşmak için kollarını açmış parmak uçlarında yükselmiş bir karaltı görünce son basamakları inerken yarı yolda duraksadı.

Onun yaklaşırken çıkardığı gürültüyü duyunca karaltı hemen başını çevirdi ve esmer adamın yüzü ortaya çıktı, sürgü gürültüyle açıldığı sırada Yahudi de tabancasını doğrultup iki el ateş etti.

Yükselen küçük duman bulutunun altından kapının açık olduğunu, adamın da kayıplara karıştığını gördü. Koşarak inip kapıya gitti, sisi gözleriyle delmeye çalışarak tabancası havada bekleyip kulak kesildi.

Silah sesinin sağır edici gürültüsünü korkunç bir sessizlik takip etti. Yahudi, şans eseri oradan geçmekte olan birinin sesi duymuş olmasını umarak kapıda beklerken sis, kapı aralığından içeriye dolmaya başladı. Bu şekilde birkaç dakika bekledi, sonra kapıyı tekrar kapattı, kararlı bir tavırla dönüp yukarı çıktı.

Odasına girdiği zaman yaptığı ilk iş ağır ve tozlu mobilyanın altına bakmak oldu, orada gizlenen bir düşman olmadığına kanaat getirince kapıyı kapatıp kilitledi. Sonra pencereyi hafifçe aralayıp dinledi. Aşağıdaki avluda çıt çıkmıyordu. Pencereyi kapattı, ceketini çıkardı ve kapının arkasına en ağır mobilyayı yığdı. Kendini tamamıyla güvende hissederek hâlinden memnun bir şekilde yaptığı işe takdirle baktı, sonra da yatağın kenarına oturup soyunmaya başladı. Lambayı biraz kıstı, tabancasını yeniden doldurup şifonyerin üstüne, lambanın yanına koydu. Ardından arkasını döndüğünde giysilerin altında bir şeyin kıpırdadığını sandı. Rehinci duraklayınca o şey de yatağın öbür ucundan hafifçe yere yuvarlandı.

Önce kaşlarını çatıp bunun ne olduğunu görmeye çalışarak oturdu. Yalnızca şöyle bir görebilmişti ama onun canlı olduğundan emin olmasına yetmişti bu. Belki bir fareydi. Lanet okuyarak tekrar yataktan kalktı, lambayı eline alıp odanın zeminini dikkatle inceledi. Bu şekilde odanın içinde iki tur attı. Sonra çömeldi, kirli eteklerini kaldırıp yatağın altına baktı.

Az kalsın esmer adamın cininin o küçük, iğrenç kafasına dokunacaktı, boğuk bir çığlıkla tekrar ayağa fırladı. O sırada lambanın şifonyerin köşesine çarpıp kırılmasıyla karanlıkta kalan rehincinin

çoraplı ayaklarına da camlar ve yağlar döküldü. Lambadan geriye kalan cam kaideyi de o fırlatıp elinden attı, hemen tekrar yatağa tırmanıp soluk soluğa bir kenara büzüştü.

Kibritleri nereye koyduğunu düşünmeye çalıştı, pencere pervazında birkaç tane olduğunu hatırladı. Oda o kadar karanlıktı ki yatağın ayakucunu bile göremiyordu, kendi ahmaklığı yüzünden esmer adamın intikamını alacak olan bu iğrenç sürüngenle aynı odaya hapsolmuştu.

Bir süre kulak kesilerek uzandı. Bir iki defa yılanı halının üzerinde sürünürken duyduğunu sandı, acaba yatağa tırmanmaya kalkar mı diye kaygılandı. Doğrulup şifonyerin üstünden tabancasını almaya çalıştı. Ulaşamayacağı kadar uzaktaydı, yatak ağırlığının altında gıcırdayınca yerden belli belirsiz bir tıslama geldi, nefes almaya bile korkarak tekrar hareketsiz oturdu.

Odanın nemli soğuğu ürpermesine neden oldu. Yatak örtülerini dikkatle kendine çekip yalnızca başı ve kolları açıkta kalacak şekilde onlara sarındı. Bu şekilde kendini daha güvende hissetmeye başladı ta ki yılanın örtülerin içinde olabileceği aklına gelene kadar. Bu düşünceyi aklından uzaklaştırmaya, kendini toplamaya çalıştı. Ardından yatağın içine en başta iki tane yerleştirilmiş olabileceğinden korktu. Bu noktada korkusu ağır bastı, örtülerin içinde bir şeyin kıpırdadığını hisseder gibi oldu. Bedenini onların içinden hissettirmeden yavaşça çekip çıkardı, örtüleri kucaklayıp odanın öbür ucuna fırlattı. Ellerinin ve dizlerinin üstünde artık çıplak kalmış olan yatağı yokladı. Yatağın üstünde hiçbir şey yoktu.

Bu kuşku ve dehşet sürecinde zaman âdeta durmuştu. Birkaç kez o şeyin yatağa tırmandığını sandı, kuşku içinde karanlıkta öylece beklemek imkânsızdı. Yatağı tekrar tekrar yokladı. Sonunda daha fazla dayanamayıp kibritleri almaya karar verdi, dikkatle ayağını uzattı ama daha ayağının yere değmesiyle birlikte cesaretini kaybedip hemen tekrar sığınağına çekildi.

Ondan sonra inatçı bir kadercilik duygusuyla hareketsiz otu-

rup bekledi. Yaşadığı kafa karışıklığıyla evde dolaşan ayak sesleri duyduğunu sandı ama bu onu korkutmadı. Bir adamla ölüm kalım savaşına girmek eğlence, onu öldürmekse tarifsiz bir zevk olurdu. Kulak kesilerek hareketsiz oturdu. Duvarların içinden fare sesleri, merdivenden de alaycı gülüşmeler duyuyordu. Odanın zifirî karanlığı, o şeytani şeyin yerde kıvrılıp durması, tüm bunlar onun gözünde doğaüstü bir anlam kazandı. Sonra ilk başta belli belirsiz, bunun bir sevinç kaynağı olduğunu idrak edemeden de olsa pencereyi gördü. Bir süre sonra, odadaki nesnelerin ana hatlarını seçebilmeye başladı. Geceyi atlatmıştı ve hayattaydı!

Neredeyse soğuktan donmuş bir hâlde ayağa kalktı, derin bir nefes alıp ayaklarını yatağa sağlamca basarak iyice gerindi. Yumruğunu sıktı, kendini güçlü hissetti. Yatakta kendisinden başka kimse yoktu. Eğilip düşmanını bulmak için dikkatle yeri inceledi, onu nasıl ezip parçalayacağını düşünürken dişlerini sıktı. Oda yeterince aydınlıktı ama önce çizmelerini giyecekti. Dikkatli bir şekilde eğilip tekini aldı ve yatakta giydi. Uzanıp diğer tekini de almasıyla birlikte onun içinden bir şey ok gibi fırlayıp bileğine dolandı ve gömleğinin kolundan içeri girdi.

Gözleri yuvalarından fırlayan Yahudi nefesini tuttu, taş kesildi ve çaresizlik içinde bekledi. Yılan, gömleğin kolundan içeri girip koluna dolandıkça bileğindeki baskı da azaldı. Yılanın başının hareket ettiğini hissedebiliyordu. Kıvrıla kıvrıla göğsünün üstüne geldi, Yahudi deli gibi bağırarak gömleğinin önüne yapışıp onu yırtmaya çalıştı. Yılanı elinin altında hissedip bir an umutlandı. Sonra hayvan kafasını elinden kurtardı ve onu boğazından ustalıkla sokuverdi.

Yahudi ellerini gevşetti, yılan ayaklarının dibine düştü. Yahudi eğilip onu aldı, artık elini ısırmasına aldırış etmiyordu, kan çanağına dönmüş gözlerle onu yatağın parmaklıklarına defalarca çarptı. Sonra onu yere attı ve topuğunu kaldırıp başını ezdi.

Öfkesi dindi, düşünmeye çalıştı ama aklı karmakarışıktı. Yarayı emmek gerektiğini duymuştu ama bir delik boğazındaydı, kulak

tırmalayıcı bir kahkaha attı. Yüksek miktarda alkol almanın ölümü engelleyebileceğini duymuştu. Önce bunu yapacaktı, sonra da tıbbi yardıma başvuracaktı.

Kapıya koşup mobilyayı çekmeye başladı. Telaşından tabanca şifonyerin üstünden yere düştü. Bir an gözlerini dikip ona baktı, sonra onu eline alıp dalgın dalgın inceledi. Bir uyuşma hissi yavaş yavaş bedenini sarmaya başlamış olsa da artık düşünebiliyordu.

"Otuz bin sterlin!" dedi yavaşça, soğuk namluyla yanağına hafifçe vurdu.

Sonra namluyu ağzına soktu ve tetiği çekip çuval gibi yere yığıldı.

Kuyu

I

İki adam eski bir sayfiye evindeki bilardo salonunda konuşuyorlardı. İsteksizce oynadıkları oyun bitmişti, onlar da açık pencerenin önüne oturmuş aşağıda uzayıp giden parkı seyrederek havadan sudan konuşuyorlardı.

"Zamanın iyice azaldı, Jem," dedi sonunda birisi, "altı hafta sonra bugün balayında sıkıntıdan patlıyor olacaksın ve onu icat eden adama –kadına demek istedim– lanet edeceksin."

Jem Benson oturduğu sandalyede uzun kol ve bacaklarını açarak gerinip hoşnutsuzca homurdandı.

"Ben bunu hiç anlamamışımdır," diye devam etti Wilfred Carr, esneyerek. "Hiç bana göre değil, iki kişininki şöyle dursun hiçbir zaman kendi isteklerime bile yetecek param olmadı. Belki senin kadar zengin olsaydım ya da Karun kadar, farklı düşünebilirdim."

Ağzından çıkan son sözler kuzenini herhangi bir karşılık vermekten alıkoymaya yetecek kadar anlamlıydı. Jem gözünü pencereden ayırmadan ağır ağır purosunu içmeye devam etti.

Carr kısık gözlerle ona bakarak, "Karun kadar zengin olmadığım için – ya da senin kadar," diye konuşmayı sürdürdü, "Yaşam

Irmağı'nda kendi küreğimi kendim çekiyorum, kanomu arkadaşlarımın kapılarına bağlayıp onların akşam yemeklerine ortak oluyorum."

"Venedikli gibi," dedi Jem Benson, pencereden bakmaya devam ederek. "Senin için kötü bir şey değil bu, Wilfred; iyi ki o kapılar, o akşam yemekleri var; ve o arkadaşlar."

Homurdanma sırası Carr'daydı. "Gerçekten ama, Jem," dedi alçak sesle, "sen şanslı bir adamsın, çok şanslı bir adamsın. Dünyada Olive'den daha iyi bir kız varsa, gelsin de göreyim."

"Evet," dedi diğeri usulca.

"O kadar özel bir kız ki," diye devam etti Carr, pencereden dışarı bakarak. "Çok güzel ve nazik. Senin bir erdem abidesi olduğunu düşünüyor."

İçtenlikle ve neşeyle güldü ama diğeri ona katılmadı. "Ahlak ve namus anlayışı konusunda çok hassas oysa ki," dedi Carr, dalgın dalgın. "Biliyor musun, bence öğrense ki sen—"

"Ben ne?" dedi, öteki sertçe ona dönerek. "Ben ne?"

"Göründüğün gibi değilsin," dedi kuzeni sözleriyle çelişen bir sırıtışla, "bence seni bırakırdı."

"Konuyu değiştir," dedi Benson yavaşça, "şakaların her zaman pek hoş olmayabiliyor."

Wilfred Carr ayağa kalktı, askıdan bir ıstaka aldı, masanın üzerine eğilerek sevdiği birkaç vuruşu denedi. Masanın çevresinde ağır ağır dönerken, "Şu anda konuşabileceğim tek diğer konu kendi maddi durumum," dedi yavaşça.

"Konuyu değiştir," dedi Benson yine sertçe.

Carr ıstakayı elinden bıraktı, masaya ilişerek dikkatle kuzenine baktı. "Üstelik bu ikisi birbiriyle bağlantılı," dedi.

Uzun bir sessizlik oldu. Benson biten purosunu pencereden dışarı fırlattı, sonra arkasına yaslanıp gözlerini kapadı.

"Dediklerimi takip edebiliyor musun?" diye sordu Carr en sonunda.

Benson gözlerini açtı ve başıyla pencereyi gösterdi.

"Sen benim puromu takip etmek ister misin?" diye sordu.

"Senin iyiliğin için her zamanki gibi çıkıp gitmeyi yeğlerim," dedi diğeri yüzsüzce. "Pencereden çıkarsam bir sürü soru sorulur, benim ne geveze bir adam olduğumu da biliyorsun."

"Benim işlerim hakkında konuşma da," dedi diğeri, belli ki kendini güçlükle tutuyordu, "istersen sesin kısılıncaya kadar konuş."

"Başım dertte," dedi Carr usulca, "fena hâlde dertte hem de. İki hafta içinde bin beş yüz sterlin bulamazsam yemek ve yatacak yer için para vermem gerekmeyebilir."

"Bu bir değişiklik sayılır mı?" diye sordu Benson.

"Kalitesi açısından sayılır," diye karşılık verdi diğeri. "Hem adresim de pek iyi olmaz. Şaka bir yana Jem, bin beş yüz sterlin verir misin bana?"

"Hayır," dedi diğeri kısaca.

Carr'ın beti benzi attı. "Bu, beni mahvolmaktan kurtaracak," dedi.

"Sana yardım etmekten bıktım usandım artık," dedi Benson dönüp ona bakarak, "bir işe de yaramıyor. Başını derde soktuysan çıkarmasını da bil. Her kâğıda imzanı basıp dağıtmaya bu kadar meraklı olmamalısın."

"Aptallık ettim, kabul ediyorum," dedi Carr kasıtlı olarak. "Artık öyle yapmayacağım. Bu arada, satmak istediğim birkaç imzalı kâğıt var. Dudak bükmen gerekmez. Üzerlerindeki imza bana ait değil."

"Kime ait?" diye sordu diğeri.

"Sana."

Benson oturduğu koltuktan kalktı, onun karşısına dikildi.

"Nedir bu?" diye sordu kısık sesle. "Şantaj mı?"

"Adını ne istersen koyabilirsin," dedi Carr. "Elimde satılık birtakım mektuplar var, fiyat da bin beş yüz sterlin. Sırf senin elinden Olive'i kapmak için onlara bu fiyatı ödeyecek bir adam tanıyorum. İlk teklifi sana yapıyorum."

"Madem altında benim imzam olan mektuplar var elinde, bir iyilik edip onları bana ver," dedi Benson çok yavaşça.

"Onlar benim," diye umursamazca karşılık verdi Carr, "onları bana senin mektupları yazdığın kadın verdi. Hepsinin çok seviyeli olmadığını da söylemem gerek doğrusu."

Kuzeni birdenbire uzanıp onu ceketinin yakasından tuttuğu gibi masanın üstüne yatırdı.

"O mektupları bana ver!" diye soludu, yüzünü Carr'ınkine iyice yaklaştırarak.

"Burada değiller," dedi Carr çırpınarak. "Salak değilim. Bırak beni, yoksa fiyatı artırırım."

Diğeri güçlü elleriyle tutarak onu masadan kaldırdı, öyle görünüyordu ki niyeti kafasını masaya çarpmaktı. Sonra birdenbire elleri gevşedi çünkü şaşkınlık içinde bakan bir hizmetçi kız elinde mektuplarla odaya girdi. Carr hemen doğrulup oturdu.

Benson mektupları alırken kıza duyurmak için, "İşte böyle yapmışlar," dedi.

"Öyleyse öbür adamın bunun hesabını sormasına hiç şaşmadım," diye sakin sakin karşılık verdi Carr.

Hizmetçi kız odadan çıkarken, "Şu mektupları bana verecek misin sen?" diye sordu Benson imalı bir tavırla.

"Söylediğim fiyata, evet," dedi Carr, "ama bil ki o kaba ellerini bana bir daha sürersen fiyatı ikiye katlarım. Şimdi seni düşünmen için bir süre yalnız bırakacağım."

Kutudan bir puro alıp özenle yaktıktan sonra odadan çıktı. Kuzeni, onun arkasından kapının kapanmasını bekledikten sonra pencereye döndü ve sessiz ama bir o kadar da korkunç bir öfke içinde öylece oturdu.

Parkın havası temiz ve güzeldi, buram buram yeni biçilmiş çimen kokuyordu. Şimdi buna puro kokusu da eklenmişti, Benson dışarı şöyle bir göz atınca kuzeninin ağır ağır gezindiğini gördü. Ayağa kalkıp kapıya gitti, sonra anlaşılan fikir değiştirip pencereye

döndü ve kuzeninin yavaşça uzaklaşıp ay ışığında gözden yitişini izledi. Ardından tekrar ayağa kalktı, bundan sonra oda uzun süre boş kaldı.

Bir süre sonra Bayan Benson yatmaya giderken oğluna iyi geceler demek için içeri girdiğinde oda boştu. Kadın, masanın çevresinden dolanıp pencereye gitti, orada durup dışarıyı izleyerek zaman öldürürken eve doğru hızlı adımlarla gelen oğlunu gördü. Oğlu başını kaldırıp pencereye baktı.

"İyi geceler," dedi Bayan Benson.

Benson tok bir sesle, "İyi geceler," diye karşılık verdi.

"Wilfred nerede?"

"Ah, gitti o," dedi Benson.

"Gitti mi?"

"İki satır konuştuk, yine para istiyordu, ben de ona biraz akıl verdim. Onu bir daha göreceğimizi sanmıyorum."

"Zavallı Wilfred!" diye iç çekti Bayan Benson. "Hep başı dertte. Çok üstüne gitmemişsindir umarım."

"Hak ettiğinden çok gitmedim," diye karşılık verdi oğlu sert bir tavırla. "İyi geceler."

II

Uzun süre önce kullanılmaz olan kuyu, parkın o bölümünde dal budak salan çalılar nedeniyle neredeyse tamamıyla gözlerden gizlenmişti. Yarım yamalak bir kapak ağzını kısmen kapatıyordu, onun da üstünde kuvvetli esen rüzgârda çam ağaçlarının müziğine eşlik ederek gıcırdayan paslı bir çıkrık vardı. Güneş ışığı hiçbir zaman doğrudan kuyunun üzerine vurmuyordu, parkın başka yerleri sıcaktan yanıp kavrulurken bile onun çevresindeki toprak nemli ve yeşildi. Hoş kokulu sakin bir yaz akşamında parkta ağır ağır yürüyen iki kişi kuyuya doğru saptı.

Çam ağaçlarının başladığı yerde durup ötedeki gölgelik alana hoşnutsuzlukla bakan Benson, "Bu ıssız yere girmenin bir anlamı yok, Olive," dedi.

"Parkın en güzel bölümü," dedi kız hevesle, "orası en sevdiğim yer, biliyorsun."

"Kuyunun duvarına çıkıp oturmaya bayılıyorsun, biliyorum," dedi adam yavaşça, "keşke öyle yapmasan. Bir gün fazla kaykılıp içine düşeceksin."

"Ve de aklım başıma gelecek," dedi Olive umursamazca. "Hadi gel."

Koşarak uzaklaştı ve çamların gölgesinde gözden kayboldu, o koştukça ayaklarının altında eğrelti otları çıtırdıyordu. Adam da ağır ağır onun peşinden gitti, gölgelik alandan çıktığında onu kuyunun kenarına zarifçe ilişmiş hâlde buldu, kızın ayakları kuyunun çevresindeki gür çimenlerin ve otların içinde kaybolmuştu. Eliyle

işaret ederek Benson'dan gelip yanına oturmasını istedi, güçlü bir kolun beline dolandığını hissedince de tatlı tatlı gülümsedi.

Uzun bir sessizlikten sonra, "Burası hoşuma gidiyor," dedi, "o kadar hüzünlü, o kadar gizemli ki. Burada tek başıma oturmaya cesaret edemezdim, biliyor musun, Jem? Çalıların ve ağaçların arkasında üstüme atlamak için hazır bekleyen korkunç şeylerin gizlendiğini sanırdım. Of!"

"Seni geri götürmeme izin versen iyi olur," dedi adam şefkatle. "Kuyuya güven olmaz, hele de sıcak havada."

"Hadi biraz hareket edelim," dedi Olive.

İnadına şöyle bir sallanıp oturduğu yere iyice yerleşti.

"Puronu rahatça içebilirsin," dedi usulca, "sakin sakin konuşalım diye yerleştim buraya. Wilfred'dan ses soluk var mı?"

"Hiç yok."

"Böyle ortadan kaybolması çok dramatik, öyle değil mi?" diye söze devam etti Olive. "Yine zor durumda sanırım, herhalde sana da aynı telden çalan bir mektup daha gelir: *Sevgili Jem, bana yardım et.*"

Jem Benson havaya hoş kokulu bir duman bulutu üfledi, purosunu dişlerinin arasına sıkıştırıp ceketinin kollarındaki külleri silkeledi.

Onun kolunu sevgiyle tutan Olive, "Sen olmasan ne yapardı merak ediyorum," dedi. "Çoktan işi bitmişti herhalde. Biz evlendikten sonra, Jem, akrabalık bağımıza dayanarak ona bir nutuk atmayı deneyeceğim. Hovarda ama iyi yönleri de var, zavallıcık."

"Ben onları hiç görmedim," dedi Jem şaşırtıcı bir hırçınlıkla. "Tanrı biliyor ya ben onları hiç görmedim."

Onun bu çıkışına şaşıran Olive, "Kendinden başka kimseye bir zararı yok," dedi.

"Onun hakkında pek bir şey bilmiyorsun," dedi Jem sertçe. "Şantaj yapmaktan çekinmez, kendi çıkarı uğruna bir arkadaşının hayatını mahvetmekten de. Aylağın, adinin, yalancının tekidir!"

Kız başını kaldırıp ona ciddi ama ürkek bir bakış attı, sonra tek

kelime etmeden onun koluna girdi; gün geceye karışırken, ayın ışığı dalların arasından süzülerek çevrelerinde gümüşi bir ağ örerken, ikisi hiç konuşmadan öylece oturdular. Olive başını adamın omzuna koydu, sonra birdenbire tiz bir çığlıkla ayağa fırladı.

"Neydi o?" diye bağırdı soluk soluğa.

"Ne neydi?" diye sordu Benson, hemen ayağa kalkıp onu kolundan çabucak yakalayarak.

Olive soluklandı ve gülmeye çalıştı.

"Canımı acıtıyorsun, Jem."

Benson parmaklarını gevşetti.

"Ne oldu?" diye sordu usulca.

"Seni ürküten neydi?"

Olive, ellerini Benson'ın omzuna koyarken, "Ürktüm," dedi. "Herhalde kendi söylediğim sözler kulağımda çınlıyor ama arkamızda biri, 'Yardım et bana, Jem,' diye fısıldadı gibi geldi bana."

"Sana öyle geldi," diye tekrarladı Benson sesi titreyerek, "ama böyle kuruntular senin için iyi değil. Bu karanlık ve ağaçların loşluğu seni korkutuyor. Hadi, iyisi mi seni eve geri götüreyim."

"Hayır, korkmuyorum," dedi Olive tekrar otururken. "Sen benim yanımdayken hiçbir şeyden gerçekten korkmama gerek yok ki, Jem. Nasıl öyle saçmaladığıma kendim de şaştım."

Benson karşılık vermedi ama kuyudan bir iki metre ötede Olive'in de kendisine katılmasını bekler gibi dikildi.

"Gelin yanıma oturun beyefendi," diye seslendi Olive, ufak beyaz eliyle tuğla duvara vurarak, "sizi gören yanınızdakinden memnun kalmadığınızı düşünür."

Benson kendisine söyleneni ağır ağır yapıp onun yanına oturdu, purosundan o kadar derin nefesler çekiyordu ki her defasında puronun yanan ucu parlıyordu. Elini arkadaki duvarın üstüne yerleştirip kolunu Olive'in sırtını destekleyecek şekilde sımsıkı ve dümdüz uzattı.

Olive hafifçe kıpırdanınca adam, "Üşümüyorsun, değil mi?" diye sordu şefkatle. Olive ürpererek, 'İdare ediyorum," diye karşılık ver-

di, "yılın bu vaktinde üşünmez ama kuyudan serin ve nemli bir hava yükseliyor."

O bunu söylerken kuyunun derinliklerinden belli belirsiz bir su sıçrama sesi duyuldu, Olive o gece ikinci defa küçük bir çığlık atarak telaşla ayağa kalktı.

"Şimdi ne oldu?" diye sordu Benson, korku dolu bir sesle. Olive'in yanında durmuş, kızı korkutanın içinden çıkmasını bekler gibi gözlerini dikmiş kuyuya bakıyordu.

"Ah, bileziğim," dedi Olive sıkkın bir sesle, "anneciğimin bileziği. Kuyuya düşürdüm onu."

"Bileziğin!" diye aptalca yineledi Benson. "Bileziğin mi? Elmas olan mı?"

"Anneminki," dedi Olive. "Onu geri alabiliriz kuşkusuz. Suyu boşalttırmamız gerekecek."

"Bileziğin ha!" diye aptal aptal tekrarladı Benson.

"Jem," dedi Olive yılgın bir ses tonuyla, "sevgili Jem, neyin var?"

Zira sevdiği adam karşısında durmuş ona dehşet dolu gözlerle bakıyordu. Afallamış yüzünün beyazlığının sebebi ay ışığı değildi, Olive korkuyla kuyunun kenarına doğru geriledi. Benson onun korktuğunu görünce büyük bir çaba gösterip kendini toparladı ve onun elini tuttu.

"Zavallı küçük kız," diye mırıldandı, "beni korkuttun. Sen bağırdığında ben sana bakmıyordum, sandım ki kollarımın arasından kayıp aşağıya... aşağıya..."

Daha fazla konuşamadı, kız da onun kollarına atılıp ona sımsıkı sarıldı.

"Hadi ama..." dedi Benson sevecenlikle, "ağlama, ağlama."

"Yarın," dedi Olive yarı gülerek, yarı ağlayarak, "hepimiz yanımızda kanca ve oltalarla kuyuya gelip onu tutmaya çalışalım. Yeni bir spor dalı olur."

"Hayır, başka bir yol bulmalıyız," dedi Benson. "Onu geri alacaksın."

"Nasıl?" diye sordu kız.

"Göreceksin," dedi Benson. "En geç yarın sabah geri almış olacaksın onu. O zamana dek bundan hiç kimseye söz etmeyeceğine bana söz ver. Söz ver."

"Söz veriyorum," dedi Olive şaşkınlıkla. "Ama niçin söz etmemeliyim?"

"Bir kere, bileziğin çok değerli ve... Ama aslında... Aslında pek çok neden var. Öncelikle onu sana getirmek benim görevim."

"Atlayıp çıkarmak istemez misin?" diye muzipçe sordu Olive. "Dinle."

Eğilip bir taş aldı ve onu kuyuya attı.

"Şu anda taşın düştüğü yerde olduğunu düşünsene," dedi karanlığın içine dikkatle bakarak, "ağzına sular dolarken bir kovanın dibindeki bir fare gibi dönüp durduğunu, kaygan yan duvarları kavramaya çalıştığını, başını kaldırıp gökyüzünün görünen küçücük parçasına baktığını düşün."

"İçeri girsen iyi olacak," dedi Benson çok kısık bir sesle, "korkunç ve hastalıklı şeyler hoşuna gitmeye başladı."

Kız dönüp Benson'ın koluna girdi, eve doğru ağır ağır yürüdüler, verandada oturan Bayan Benson onları karşılamak için ayağa kalktı.

"Onu bu kadar zaman dışarılarda dolaştırmamalıydın," dedi azarlarcasına. "Nerede kaldınız?"

"Kuyuda oturuyorduk," dedi Olive gülümseyerek, "geleceğimizden söz ettik."

"Oranın sağlam olduğuna inanmıyorum," dedi Bayan Benson üstüne basa basa. "Onu doldurup kapatmak gerek bence, Jem."

"Tamam," dedi oğlu usulca. "Yazık ki çok daha önce doldurulmamış."

Olive ile birlikte eve giren annesinden boşalan sandalyeye oturup kollarını iki yana sarkıtan Jem derin düşüncelere daldı. Bir süre sonra ayağa kalktı, üst kata çıkıp spor malzemelerine ayrılmış bir odaya gitti, bir balık oltasıyla birkaç kanca alıp sessizce yine aşağıya

indi. Parkı boylu boyunca geçip hızla kuyuya doğru ilerledi, gölgelik alana girmeden önce dönüp evin ışıklarına baktı. Sonra oltasını hazırlayıp kuyunun kenarına oturdu ve onu dikkatle aşağı sarkıttı. Dudaklarını sımsıkı kapamıştı, ara sıra çevresine tedirgin gözlerle şöyle bir bakıyordu, ağaçların arasından onu gözleyen bir şey görmeyi bekler gibiydi. Defalarca oltasını aşağı sallandırdı, en sonunda onu yukarı çekerken kuyunun yan duvarına çarpan bir şeyin çıkardığı metalik sesi duydu.

O zaman soluğunu tuttu, korkularını unutup ucundaki düşmesin diye olta ipini azar azar yukarı çekti. Kalbi hızla atıyor, gözleri heyecanla parlıyordu. Benson olta ipini yavaş yavaş toplarken yakaladığı şeyin kancadan sallandığını gördü, son bir iki karışı da iyice kontrollü bir şekilde topladı. O zaman kancaya takılanın bilezik değil de bir deste anahtar olduğunu anladı.

Belli belirsiz bir nidayla oltayı sallayıp kancadan kurtulan anahtarları suyun içine attı ve derin derin soluyarak ayağa kalktı. Gecenin sessizliğinde çevrede çıt çıkmıyordu. İleri geri birkaç adım atıp bacaklarını açtı, sonra kuyuya dönüp tekrar işe koyuldu.

Aşağı yukarı bir saat boyunca sonuç alamadan oltayı sarkıtıp durdu. Çabalayıp dururken korkularını unuttu, kuyudan başını kaldırmadan yavaşça ve dikkatle araştırdı. Olta iki kez bir şeye takıldı ve güçlükle kurtuldu. Üçüncü kez takıldığında Benson onu kurtaramadı. O zaman oltanın ipini kuyuya attı ve başını önüne eğip eve doğru yürüdü.

Önce arka taraftaki ahırlara gitti, sonra odasına çekilip bir süre hiç durmadan ileri geri yürüdü. Ardından üzerindekileri çıkarmadan kendini yatağın üstüne atıp huzursuz bir uykuya daldı.

III

Benson kimse uyanmadan çok önce kalkıp sessizce aşağıya indi. Güneş ışığı her çatlaktan içeri sızıyor, karanlık odalarda uzun şeritler hâlinde parlıyordu. İndirilmiş perdelerden sızan koyu sarı ışıkta salon Benson'a soğuk ve kasvetli göründü. Babasının ölüsü evde yatarken de salonun aynı böyle göründüğünü hatırladı; şimdi de, tıpkı o zamanki gibi, her şey solgun ve gerçekdışı görünüyordu, önceki gece üzerlerinde oturanların bıraktığı gibi duran sandalyeler sanki gizli bir fikir alışverişindeydiler.

Evin kapısını yavaşça, çıt çıkarmadan açıp hoş kokulu açık havaya çıktı. Islak çimler ve ağaçlar güneşte pırıl pırıl parlıyor, ağır ağır dağılmakta olan bir sis beyaz bir duman gibi yükseliyordu. Bir an öylece durup güzel sabah havasını içine çekti, ardından ahırlara doğru ağır ağır yürüdü.

Tulumba kolunun paslı gıcırtısı ve avlunun kırmızı çinilerine çarpan suyun sesi başka birinin daha kalkmış olduğunu gösteriyordu, Benson birkaç adım daha attıktan sonra dikkatle bakınca tulumba koluna asılırken kendini fazla zorladığı için soluk soluğa kalmış güçlü kuvvetli, saman sarısı saçlı bir adam gördü.

"Her şey hazır mı, George?" diye sakin sakin sordu.

"Evet, efendim," diye yanıt verdi adam, aniden doğrulup alnına dokunarak. "Bob içerideki hazırlıkları bitirmek üzere. Dalış için çok güzel bir sabah. O kuyudaki su buz gibidir şimdi."

"Olabildiğince çabuk ol," dedi Benson sabırsızlıkla.

"Tamam, efendim," dedi George yüzünü tulumbanın üstüne asılı ufak bir havluyla sertçe ovalayarak. "Acele et, Bob."

Bunun üzerine ahırın kapısında koluna halat dolamış, büyük bir metal şamdanı elinde tutan bir adam belirdi.

"Yalnızca havayı kontrol etmek için, efendim," dedi patronunun bakışını takip eden George, "kuyularda hava bazen bayağı kötü olabilir ama eğer aşağıda mum yanabiliyorsa insan da soluyabilir demektir."

Patronu başıyla onayladı; adam da, gömleğinin yakasını aceleyle kaldırıp kolunu ceketine sokarak kuyuya doğru önden ağır ağır yürümeye başlayan patronunun peşinden gitti.

George, "Affedersiniz, efendim," dedi Benson'a yanaşarak, "Siz bu sabah pek iyi görünmüyorsunuz. Eğer benim kuyuya inmeme izin verirseniz banyo yapmak bana iyi gelecektir."

"Hayır, hayır," dedi Benson, kesin bir tavırla.

"Aşağı inecek kadar iyi değilsiniz, efendim," diye ısrar etti hizmetkârı. "Daha önce sizi hiç böyle görmemiştim. Şimdi eğer—"

"Kendi işine bak sen," diye kestirip attı patronu.

George sustu, üç adam ıslak uzun otların arasından yaylana yaylana yürüyüp kuyuya vardı. Bob halatı yere attı, patronundan gelen bir işaret üzerine şamdanı ona verdi.

Ceplerini karıştırıp, "İpi de burada, efendim," dedi.

Benson ipi ondan alıp şamdana bağladı. Sonra şamdanı kuyunun kenarına koydu, bir kibrit çakıp mumu yaktı ve şamdanı yavaşça sarkıtmaya başladı.

"Sıkı tutun, efendim," dedi George hemen, elini Benson'ın koluna koyarak, "ama biraz eğmelisiniz yoksa ipi yanacak."

O daha konuşurken ip koptu ve şamdan aşağıya, suların içine düştü.

Benson yavaşça küfretti.

George ayağa fırlayıp, "Hemen bir tane daha getiririm," dedi.

"Boşver, kuyu idare eder," dedi Benson.

"Hemen getiririm, efendim," dedi George, Benson'ın omzunun üzerinden.

"Burada patron sen misin, ben miyim?" dedi Benson boğuk bir sesle.

George yavaşça geri çekildi, tam itiraz etmek üzereydi ki patronunun yüz ifadesini görüp vazgeçti, Benson kuyunun kenarına oturup belden yukarı soyunurken surat asarak onu izledi. Patronları hazırlıklarını tamamlayıp elleri iki yanında, suratı asık bir hâlde hiç konuşmadan dikilirken iki adam da merakla ona bakıyordu.

Onunla konuşmak için cesaretini toplayan George, "Keşke bıraksanız da ben gitsem," dedi. "Aşağı inecek kadar iyi değilsiniz, ya soğuk aldınız ya da başka bir şeyiniz var. Umarım tifo değildir. Köyde bayağı salgın var."

Bir an ona öfkeyle bakan Benson, hemen ardından yumuşadı. "Bu sefer olmaz, George," dedi usulca. Halatın halka yapılmış ucunu alıp kol altlarından geçirdi ve kuyunun duvarına ata biner gibi oturdu.

"Nasıl yapmayı düşünüyorsunuz, efendim?" diye sordu George, halatı kavrayıp Bob'a da aynısını yapması için işaret ederken.

"Suya ulaştığımda seslenirim, o zaman hemen üç metre halat daha salın ki dibe inebileyim."

"Tamam, efendim," dedi ikisi birden.

Patronları öbür bacağını da duvardan aşırtıp hareketsiz oturdu. Başı öne eğik, kuyudan aşağı bakarak otururken sırtı adamlarına dönüktü. O kadar uzun süre oturdu ki George huzursuz oldu.

"İyi misiniz, efendim?"

"Evet," dedi Benson usulca. "Halata asılırsam, hemen yukarı çekin, George. Şimdi indirin bakalım."

Halatı ellerinden kontrollü bir şekilde saldılar ta ki aşağıdaki karanlıktan yankılanan bir bağırış ve belli belirsiz bir su sesi duyup Benson'ın suya ulaştığını anlayana kadar. Ona üç metre daha pay verdikten sonra ellerini gevşetip kulak kesilerek oldukları yerde beklediler.

"Daldı," dedi Bob kısık sesle.

Diğeri başıyla onayladı, avuçlarını ovuşturarak halatı daha sıkı kavradı.

Bir tam dakikadan sonra adamlar huzursuzca bakışmaya başladılar. Sonra halat bir kez aniden ve şiddetle, ardından birkaç kez daha hafifçe çekilince adamlar onu az kalsın ellerinden kaçıracaklardı.

"Asıl!" diye bağırdı George, ayağını duvara dayayıp olanca gücüyle halatı çekerken. "Asıl! Asıl! Fena sıkıştı, gelmiyor; ASIL!"

Onların bu olağanüstü çabalarının sonucunda halat azar azar yukarı geldi, sonunda güçlü bir suya çarpma sesi duyuldu, aynı anda kuyudan yukarı dehşet dolu bir çığlık yankılandı.

"Amma ağır!" diye soludu Bob. "Bir şeye kötü takılmış herhalde. Kımıldamayın, efendim; Tanrı aşkına kımıldamayın."

Zira gergin halat, ucundaki ağırlık debelendikçe şiddetle geriliyordu. İki adam da, ahlaya oflaya, onu karış karış yukarı çekti.

"Tamamdır, efendim," diye neşeyle seslendi George.

Bir ayağını kuyuya dayamış olanca gücüyle çekiyordu, yük tepeye yaklaşmıştı. Bir kez uzunca, bir kez de kuvvetle halata asılmalarıyla birlikte kuyunun kenarında gözleri ve burun delikleri çamurla dolmuş ölü bir adam belirdi. Onun arkasındaysa patronlarının solgun yüzü görünüyordu ama George bunu gördüğünde iş işten geçmişti, zira bir çığlık atıp halatı elinden bırakmış ve birkaç adım gerilemişti bile. Bu beklenmedik durum yardımcısının da yere düşüp halatı elinden kaçırmasına neden oldu. Korkunç bir suya çarpma sesi duyuldu.

"Seni aptal şey!" diye kekeledi Bob ve çaresizlik içinde kuyuya koştu.

"Koş!" diye bağırdı George. "Koş başka bir halat getir."

Yardımcısı deli gibi bağırarak ahırlara koşarken o da kuyu duvarından aşağı sarkıp avazı çıktığı kadar seslendi. Sesi kuyuda yankılandı ama başkaca bir ses duyulmadı.